

ИНФОРМАЦИЈА
О БАНКАРСКОМ СЕКТОРУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
за период 01.01.-31.12.2005. године

Бања Лука, март 2006. године

САДРЖАЈ

1. УВОД
2. СТРУКТУРА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА
 - 2.1. Структура власништва
 - 2.2. Кадрови
3. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ
 - 3.1. БИЛАНС СТАЊА
 - 3.1.1. ПАСИВА
 - 3.1.1.1. Капитал и адекватност капитала
 - 3.1.1.2. Депозити
 - 3.1.1.3. Ликвидност
 - 3.1.2. АКТИВА
 - 3.1.2.1. Новчана средства
 - 3.1.2.2. Кредити
 - 3.1.2.3. Квалитет активе
 - 3.1.2.4. Трансакције са повезаним лицима
 - 3.1.2.5. Пословни простор и остала фиксна актива
 - 3.1.2.6. Остала актива
4. ОСЈЕТЉИВОСТ БАНАКА НА ТРЖИШНЕ РИЗИКЕ
5. БИЛАНС УСПЈЕХА
6. СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА
7. УНУТРАШЊИ ПЛАТНИ ПРОМЕТ
8. ЗАКЉУЧАК
9. ПРИЛОЗИ

1. УВОД

Банкарски сектор Републике Српске и у 2005. години наставља позитивне трендове из свих сегмената пословања, што доприноси стабилизацији и јачању укупног финансијског сектора. Банке су наставиле са ширењем пословне мреже, понудом нових производа и побољшања квалитета пословања.

У двије банке, које спадају у највеће банке банкарског сектора, дошло је до промјене власника. Акционарски капитал приватних страних лица и нефинансијских компанија прешао је у власништво страних банака. На овај начин наше банке су добиле квалитетнију и стручнију подршку за свој даљи развој и тржишну конкуренцију.

У првом кварталу наредне године доћи ће до спајања двије банке у Републици Српској (ЛНВ банка а.д. Бања Лука и Развојна банка Југоисточне Европе а.д. Бања Лука), тако да се тренд укрупњавања банака наставља.

Јачањем капитала и тржишне конкуренције долази до издвајања три водеће банке које имају 66% укупног тржишта Републике Српске.

Банкарски сектор Републике Српске има стабилан тренд раста и у 2005. години билансна сума је 2,8 милијарди КМ, што је за 38% више него у односу на крај претходне године. Кредити имају бржу стопу раста од активе, а посебно дугорочни кредити и кредити пласирани привреди.

Основни капитал је порастао за 39%, што је резултат улагања новог акционарског капитала од 25% и смањења губитка из ранијег периода за 76%.

Депозити имају раст од 46% и у изворима средстава чине 81%. Потребно је напоменути да у секторској структури депозита највеће учешће имају банкарске институције са 32% у укупним депозитима. На њих су дјеловали значајно високи дугорочни депозити једне банке која има стопу раста од 44% у односу на 2004. годину. Све банке биљеже раст депозита становништва. Позитивни помаци виде се и у повољнијој рочној структури, јер су дугорочни депозити прикупљени на подручју Републике Српске порасли за 54%.

Коефицијенти ликвидности су на задовољавајућем нивоу. Однос нето кредита и преузетих финансијских обавеза према укупној активи расте и њихов ниво је 63%. Учешће краткорочне активе у укупној активи је смањен за 1%, а краткорочна пасива у односу на укупну активу је смањена за 4%.

Доспјели кредити у укупним кредитима имају тренд раста, а резерве знатно спорије расту од укупних кредита. Уочавамо да банке и даље задржавају праксу да дио кредитног портфолија класификују у боље категорије (за које је прописан нижи ниво резерви), а има доста активе која не носи ризик, тако да је све то довело до тога да су просјечне стопе резерви, и поред повећања ризичне активе, забиљежиле пад са 4,6% крајем 2004. године на 4,1% крајем 2005. године.

Анализом коефицијената профитабилности видимо да су банке у Републици Српској у овој години оствариле текућу добит у износу од 11 милиона КМ. Ова добит је резултат повећања прихода за 16% и рационализације пословања. Једна банка је пословала са губитком, а остале банке су оствариле позитиван финансијски резултат.

Напомињемо да су банке радиле на покрићу наслијеђених губитака из предприватизационог периода, на терет капитала. Губитак банкарског сектора је значајно смањен, јер је једна банка (Нуро Alpe-Adria-Bank а.д. Вања Лука) са највећим губитком из претходног периода извршила покриће цјелокупног губитка, а једна банка је извршила дјелимично покриће губитка. У току је процес покрића укупног губитка.

Банке константно раде на усклађивању пословања са захтјевима Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, тако да се може рећи да се постигла систематичност у овом послу, а унапријеђена је и сарадња са другим надзорним и контролним институцијама.

Седам банака има осигуране депозите, а двије преостале банке су у припреми, тако да очекујемо у наредном периоду да ове банке добију лиценцу осигурања депозита.

И поред значајног побољшања пословања наших банака, морамо напоменути да на нашем простору имамо 26 организационих дијелова банака из Федерације, које у укупним кредитима учествују са 19% и депозитима са 10%, са даљим трендом раста учешћа на тржишту Републике Српске.

У овом периоду имамо повећање активности банака на ширењу пословне мреже и броја банкомата, као и услуга електронског банкарства.

Средства банака која се налазе на рачунима вани износе 205 милиона КМ, што би се могло пласирати у земљи, али је проблем квалитетних клијената, што је резултат значајног заостајања развоја средњих и великих предузећа. Пласмани становништву достигли су ниво од 923 милиона КМ, што износи 769 КМ задужености по глави становника Републике Српске (1.200 хиљада становника) са тенденцијом сталног повећања.

Сви сегменти банкарског сектора обрађени су детаљно у наредним поглављима.

2. СТРУКТУРА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА

Банкарски сектор Републике Српске у 2005. години има девет банака.

Мрежом пословних јединица банака покривено је цијело подручје Републике Српске, тако да су створени услови за пружање банкарских услуга у готово свим значајнијим урбаним мјестима.

Преглед пословних јединица банака
на подручју Републике Српске
са 31.12.2005. године

I	Банке Републике Српске	Филијала	Остали организациони дијелови	Банкомати
	1. Нова бањалучка банка Б.Лука	36	44	23
	2. Бобар банка Бијељина	5	47	1
	3. Развојна банка Југоисточне Европе Б.Лука	12	44	15
	4. ЛНВ Бања Лука	4	1	5
	5. Нуро Алге-Adria-Bank В.Лука	5	22	21
	6. Нова банка Бијељина	13	51	23
	7. Pavlović International Bank	11	14	3
	8. Zepster banka Banja Luka	11	8	17
	9. Balkan Investment Bank В.Лука	8	3	
	Укупно:	105	234	108
II	Организациони дијелови банака из Федерације БиХ			
	1. ProCredit bank dd Sarajevo	2	4	2
	2. Raiffeisen bank dd Sarajevo	6	3	8
	3. Volksbank BiH Sarajevo	2		2
	4. LT Gospodarska banka dd BH	1		2
	5. HVB bank BiH dd Sarajevo	2		2
	6. UPI banka dd Sarajevo	1		1
	7. Tuzlanska banka dd Tuzla	1		
	8. UniCredit Zagrebačka banka dd Mostar	4		4
	Укупно:	19	7	21
	Укупно I+II:	124	241	129

Банке са сједиштем у Републици Српској имају 105 филијала од којих је осам на подручју Федерације БиХ и 234 остала организациона дијела (експозитуре, агенције и др.), од којих је осам у Федерацији БиХ. Три банке из Републике Српске прошириле су пословање на подручју Федерације Босне и Херцеговине и са 31.12.2005. године имају укупно шеснаест организационих дијелова, и то: Zepster banka a.d. Banja Luka један, Нова Бањалучка банка а.д. Бања Лука седам и Нова банка а.д. Бијељина осам организационих дијелова.

Највећи број пословних јединица, укупно 80, има Нова бањалучка банка а.д. Бања Лука, те Нова банка а.д. Бијељина 64 организациона дијела.

Са циљем пружања квалитетнијих услуга грађанству, банке са сједиштем у Републици Српској инсталирале су 108 банкомата, путем којих грађани користе одређене банкарске услуге у мјесту и у вријеме када то њима одговара. Највећи број инсталираних банкомата има Нова банка а.д. Бијељина - укупно 23, колико има и Нова бањалучка банка а.д. Бања Лука са знатно широм мрежом пословних јединица.

Банке које имају сједиште у Федерацији Босне и Херцеговине имају двадесет шест организационих дијелова на подручју Републике Српске и 21 инсталирани банкомат.

Број пословних јединица указује на пуно већу активност банака из Федерације Босне и Херцеговине у освајању банкарског тржишта него што је то активност банака из Републике Српске, а на шта је директан утицај имала величина капитала и активе.

Стечајни поступак који је у надлежности судова траје у три банке (Привредна банка Градишка, Екватор банка Бања Лука, Приједорска банка Приједор).

За Привредну банку а.д. Српско Сарајево, у коју је уведена привремена управа 20.06.2003. године, дана 22.03.2005. године суд је покренуо претходни поступак за утврђивање услова за отварање поступка стечаја над банком који није завршен до 31.12.2005. године.

Дозволу за обављање унутрашњег платног промета имају све банке из Републике Српске и филијале банака из Федерације Босне и Херцеговине.

Лиценцу Агенције за осигурање депозита БиХ добило је седам банака из Републике Српске (LNB банка а.д. Бања Лука, Zepher banka a.d. Вања Лука, Развојна банка Југоисточне Европе а.д. Бања Лука, Нова банка а.д. Бијелина, Бобар банка а.д. Бијелина, Balkan Investment Bank a.d. Вања Лука и Нуро Alpe-Adria-Bank a.d. Вања Лука. У процесу осигурања су и двије преостале банке, и то Нова бањалучка банка а.д. Бања Лука и Pavlović International Bank a.d. Slobomir, Bijeljina.

2.1. Структура власништва

На дан 31.12.2005. године акционарски капитал износи 244.719 хиљада КМ, од чега приватни капитал износи 240.598 хиљада КМ или 98%, државни 2.985 хиљада КМ или 1% и задружни капитал 1.136 хиљада КМ или 1%.

Структура акционарског капитала

(у 000 КМ)

Ред. бр.	Банка	Приватни капитал		Државни капитал		Задружни капитал	
		Износ	%	Износ	%	Износ	%
I	Већински приватни капитал						
1.	Нова Бањалучка банка а.д.	22.221	93	1.370	6	412	2
2.	Нуро Alpe-Adria-Bank a.d.	74.820	100	0	0	17	0
3.	Развојна банка Југ. Европе а.д.	21.372	93	1.615	7	0	0
4.	Нова банка а.д.	31.617	99	0	0	386	1
5.	Бобар банка а.д.	16.430	100	0	0	0	0
6.	LNB banka a.d.	19.016	100	0	0	0	0
7.	Zepher banka a.d.	17.569	100	0	0	0	0
8.	Balkan Investment Bank a.d.	18.000	100	0	0	0	0
9.	Pavlović International Bank a.d.	19.553	98	0	0	321	2
II	УКУПНО:	240.598	98	2.985	1	1.136	1

Рангирањем банака према величини бруто активе добијамо слиједеће учешће појединих група банака у укупној активи:

(у 000 КМ)

ИЗНОС АКТИВЕ (у мил. КМ)	31.12.2004			31.12.2005		
	Износ	Учешће %	Број банака	Износ	Учешће %	Број банака
Преко 500	584.644	34	1	908.377	37	1
300 до 500		0		683.131	28	2
150 до 300	834.680	49	4	619.343	26	3
50 до 150	198.141	12	2	161.172	7	2
до 50	86.150	5	2	44.961	2	1
УКУПНО:	1.703.615	100	9	2.416.984	100	9

Груписањем банака према укупном износу активе са 31.12.2005. године имамо једну банку која чини 37% укупне активе у групи преко 500 милиона КМ, двије банке у групи од 300-500 милиона КМ и чини 28% укупне активе, три банке у групи од 150-300 милиона КМ или 26% укупне активе, три банке у групи од 50-150 милиона КМ и једна банка испод 50 милиона КМ.

У току 2005. године раст активе довео је до значајних промјена у учешћу појединих банака у укупном банкарском тржишту Републике Српске. Тако су двије банке ушле у групу активе од 300-500 милиона КМ, а једна банка је прешла у групу од 50-150 милиона КМ.

Примјећујемо доминацију једне банке која је у потпуном власништву страног капитала и која је у 2005. години повећала учешће у укупној активи банака Републике Српске за 3 процентна поена и има стопу раста 55% у односу на крај 2004. године.

Шест банака има активу већу од 150 милиона КМ и чине 91% укупне активе, а три водеће банке имају укупну активу у износу од 1,6 милиона КМ и чине 66% укупне активе. Двије банке у групи од 50-150 милиона КМ активе чине свега 7% укупне активе, а једна банка испод 50 милиона КМ чини 2% активе. Ове банке све теже прате велике банке, са аспекта дугорочних извора средстава и обима послова.

Учешћа банака у укупној активи, капиталу и депозитима према врсти власништва види се из слиједеће табеле:

Банке	31.12.2004				31.12.2005			
	Учешће у укупној активи	Учешће у укупном капиталу	Учешће у депозитима	Број банака	Учешће у укупној активи	Учешће у укупном капиталу	Учешће у депозитима	Број банака
1. са већинским домаћим приват. капиталом	11,9	19,5	10,3	2	1,9	6,0	1,2	1
2. са већинским страним приват. капиталом	88,1	80,5	89,7	7	98,1	94,0	98,8	8

Трансформацијски процес банкарског сектора Републике Српске довео је до апсолутне доминације страног приватног власништва капитала, тако да са 31.12.2005. године имамо само једну банку у већинском домаћем власништву, али је њено учешће у укупној активи свега 1,9%, капиталу 6,0% и депозитима 1,2%.

2.2. Кадрови

Квалификациона структура запослених

Редни број	Квалификација	Стање 31.12.2004	Учешће	Стање 31.12.2005	Учешће	ИНДЕКС 2005/2004
1.	НС	36	2	32	1	89
2.	КВ	40	2	39	2	98
3.	ВКВ	15	1	17	1	113
4.	ССС	1.118	52	1.234	52	110
5.	ВШС	257	12	275	12	107
6.	ВСС	674	31	764	32	113
7.	МР	12	0	15	0	125
8.	ДР	1	0	1	0	100
УКУПНО		2.153	100	2.377	100	110

Банкарски сектор Републике Српске запошљава 2.377 радника, што је за 10% више у односу на 31.12.2004. године.

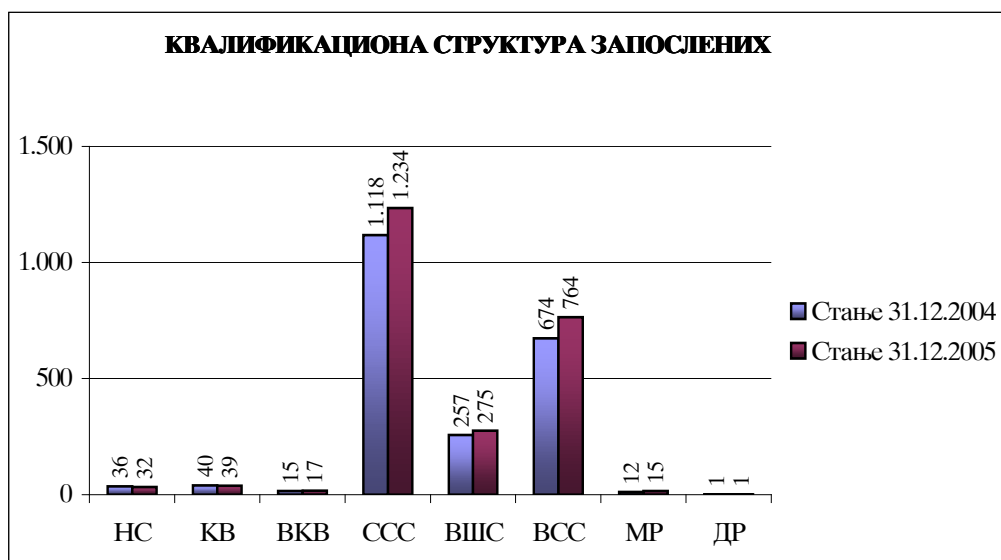
Повећање од 25% биљеже магистри, али је њихово учешће у укупном броју испод 1%.

Висока стручна спрема и високо квалификовани радници повећани су за 13%, средња стручна спрема 10%, виша стручна спрема 7%, док су остале стручне спреме на истом нивоу или су забиљежиле пад.

У току 2005. године запослено је нових 224 радника, од којих се на високу стручну спрему односи 90 радника, вишу стручну спрему 18 радника, средњу стручну спрему 116 радника и 2 високо квалификована радника и 3 на магистре наука, док је смањење броја за 5 радника забиљежено на нижој спреми и код КВ радника.

Квалификациона структура се није битно промијенила. И даље је доминантно учешће од 52% средње стручне спреме, што је резултат отварања нових организационих дијелова, повећања обима пословања и увођења нових производа (картичарство, електронско банкарство и др.).

Учешће високе стручне спреме је повећано за 1% и учествује са 32% у укупно запосленим радницима, што је позитиван тренд.

Један од показатеља успјешности банкарског система и појединачних банака, је однос aktive и броја запослених. Већи коефицијент је показатељ веће рационалности и ефикасности у пословању банке и система у цјелини.

Актива по запосленом

(у 000 КМ)

ДАТУМ	Број запослених	Актива	Актива по запосл.
31.12.2004	2.153	1.703.615	791
31.12.2005	2.377	2.416.984	1.017

Актива по запосленом износи 1.017 хиљада КМ и у односу на 31.12.2004. године порасла је за 29%.

Међународни стандард active по запосленом (преко 1,0 милион КМ по раднику) оствариле су три банке, док су остале банке испод просјека банкарског сектора Републике Српске.

Показатељи active по запосленом за појединачне банке крећу се од 349 хиљада КМ до 2.397 хиљаде КМ.

Значајан утицај на просјечни износ active по запосленом имају три банке и то једна банка са 2,4 милиона КМ, једна са 1,9 милиона КМ и једна са 1,1 милиона КМ active по запосленом. На ове три банке се односи 1,3 милијарди укупне active или 53% и 643 запослена или 27% од укупног броја запослених у банкарском сектору.

Ниска active по запосленом указује на превелик број запослених, лошу организацију, превелике оперативне трошкове, а самим тим и лошу продуктивност и ефикасност банке.

3. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

Агенција за банкарство Републике Српске до финансијских показатеља о пословању банака из Републике Српске долази контролом у самим банкама и контролом и анализом извјештаја које банке достављају.

Ти извјештаји су:

1. Биланс стања који се доставља мјесечно и додатни прилози који садрже податке о новчаним средствима, кредитима, депозитима и ванбилансу који се достављају тромјесечно.
2. Извјештај о капиталу, класификацији активе и ризичности пословања банке, који се достављају тромјесечно.
3. Извјештај о резултатима пословања банака који се достављају тромјесечно (биланс успјеха и новчани токови).
4. Дневни, декадни и мјесечни извјештаји о ликвидности, итд.

Поред ових, користе се и сви расположиви подаци и информације добијени на основу посебних захтјева Агенције, а све у циљу што квалитетнијег праћења и анализе пословања банака у Републици Српској.

3.1. Биланс стања

Билансна сума банака у Републици Српској повећала се за 38% у односу на 31.12.2004. године.

Биланс стања

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004		31.12.2005		ИНДЕКС
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
АКТИВА (ИМОВИНА):					
1.Новчана средства	460.873	28	680.472	29	148
2.Вриједносни папири за трговање	6.032	0	8.740	0	145
3.Пласмани другим банкама	28.581	2	19.608	1	69
4.Нето кредити	985.497	59	1.445.556	61	147
5.Вриједносни папири који се држе до доспијећа	21	0	30	0	143
6.Пословни простор и остала фиксна актива	112.285	7	135.600	6	121
7.Остала актива	63.063	4	63.892	3	101
8.СВЕГА АКТИВА:	1.656.352	100	2.353.898	100	142
9.Укупно ванбиланс (10+11+12)	364.731		426.231		117
10. Активни ванбиланс	173.600		220.588		127
11. Класификована актива-губитак Е	138.731		151.811		109
12. Комисиони послови (агентски)	52.400		53.832		103
13.УКУПНО АКТИВА (8+9)	2.021.083		2.780.129		138
ПАСИВА (ОБАВЕЗЕ):					
14.Депозити	1.309.868	78	1.910.815	81	146
15.Узете позајмице	0	0	0	0	0
16.Обавезе по узетим кредитима	94.053	5	108.811	5	116
17. Субординирани дугови	1.769	0	6.547	0	370
18. Остале обавезе	40.735	3	31.168	1	77
19.Потребне резерве за осталу активу и ванб..	13.417	1	17.533	1	131
20.Капитал	196.510	12	279.024	12	142
21.СВЕГА ПАСИВА (ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ)	1.656.352	100	2.353.898	100	142
22.Укупно ванбиланс (23+24+25)	364.731		426.231		117
23. Активни ванбиланс	173.600		220.588		127
24. Класификована актива-губитак Е	138.731		151.811		109
25. Комисиони послови (агентски)	52.400		53.832		103
26.УКУПНА ПАСИВА (21+22)	2.021.083		2.780.129		138

Активна актива износи 2.354 милиона КМ и повећала се за 42% у односу на 31.12.2004. године, а ванбилансна актива је 426 милиона КМ и већа је за 17%.

У структури активе повећано је учешће нето кредита за 2% и чине 61% активне активе и имају стопу раста од 47%, а новчана средства су 29% са стопом раста од 48%. Остале ставке активе су 10% укупне активе.

У ванбилансној структури највећи пораст имамо на активном ванбилансу 27%, док је класификација активе - губитак "Е" већи за 9%, а комисиони кредити су порасли за 3%.

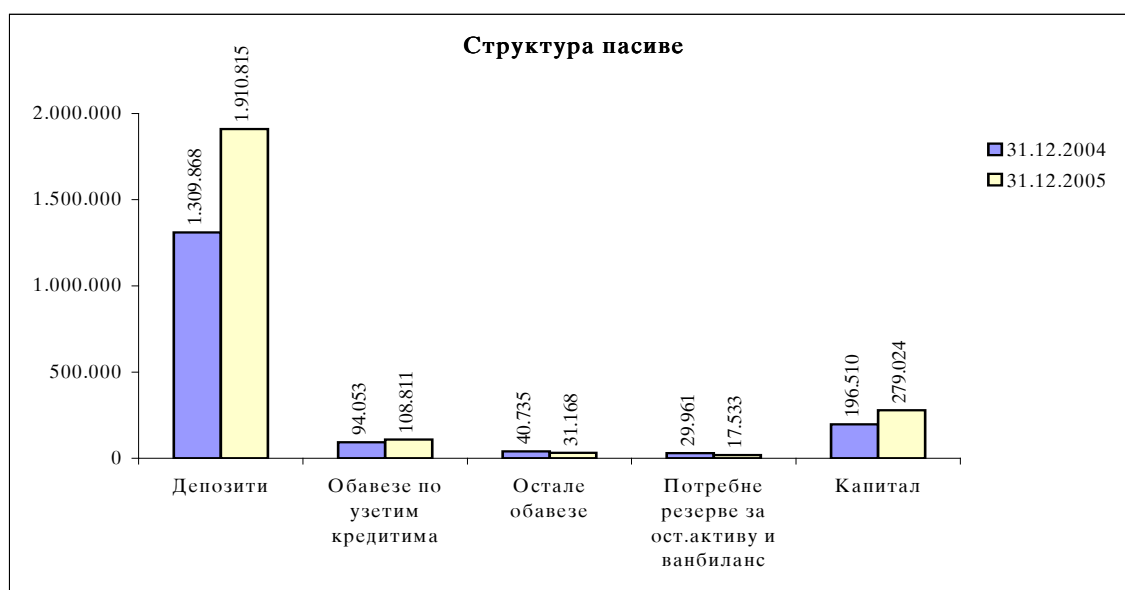
3.1.1. Пасива

Структура пасиве, односно извора средстава банака види се из следеће табеле:

Структура пасиве

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004		31.12.2005		ИНДЕКС
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
ПАСИВА(ОБАВЕЗЕ):					
1.Депозити	1.309.868	78	1.910.815	81	146
2.Узете позајмице	0	0	0	0	0
3.Обавезе по узетим кредитима	94.053	5	108.811	5	116
4. Субординирани дугови	1.769	0	6.547	0	370
5.Остале обавезе	40.735	3	31.168	1	77
6.Потребне резерве за осталу активу и ванбиланс	13.417	1	17.533	1	131
7.Капитал	196.510	12	279.024	12	142
8.СВЕГА ПАСИВА (ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ)	1.656.352	100	2.353.898	100	142

Укупни извори средстава имали су стопу раста од 42% у 2005. години.

Највеће учешће од 81% у пасиви имају депозити чија је стопа раста 46%, обавезе по узетим кредитима учествују са 5%, а капитал са посебним резервама за осталу активу и ванбиланс 13%. Учешће је повећано код депозита за 3%, а код осталих обавеза је смањено за 2%, док су остале ставке на истом нивоу.

Потребне резерве за осталу активу и ванбиланс односе се на сва ванбилансна потраживања осим кредита и активни ванбиланс и веће су за 31% у односу на крај прошле године.

Капитал је порастао за 42%, тако да раст капитала прати раст активе.

3.1.1.1. Капитал и адекватност

Структуру капитала банкарског сектора дајемо у слиједећој табели:

Капитал

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004	31.12.2005	ИНДЕКС
1	2	3	4=3/2
1.ОСНОВНИ КАПИТАЛ БАНКЕ			
1.1 Акционарски капитал	195.567	244.719	125
1.2 Законске резерве	8.505	12.809	151
1.3 Остале резерве	13.082	13.422	103
1.4 Нераспоређена добит	3.130	2.027	65
1.а Укупно (1.1 до 1.4)	220.284	274.477	125
1.5 Непокривени губици претходних година	33.236	7.829	24
1.6 Губитак из текуће године	835	7.744	927
1.7 Износ нематеријалне имовине	7.822	10.378	133
1.б Укупно (1.5 до 1.7)	41.893	25.951	62
1.ИЗНОС ОСНОВНОГ КАПИТАЛА (1а-1б)	178.391	248.526	139
2. ДОПУНСКИ КАПИТАЛ БАНКЕ			
2.1 Износ општих резерви за А	22.429	29.993	134
2.2 Текућа добит (ревидирана)	10.296	15.348	149
2.3 Износ добити за - привремена обустава расподеле	0	0	0
2.4 Износ субординисаних дугова највише 50% износа ос. кап.	1.769	6.547	370
2.5 Износ обавеза трајног карактера без обавезе за враћање	20.000	10.727	54
2.ИЗНОС ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА (2.1 до 2.5)	54.494	62.615	115
3.ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ			
3.1 Улози бан. у капит, других прав. лица преко 5% Осн.кап.бан.	3.084	0	0
3.ИЗНОС ОДБИТНИХ СТАВКИ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ	3.084	0	0
4.ИЗНОС НЕТО-КАПИТАЛА БАНКЕ	229.801	311.141	135

Основни капитал износи 248 милиона КМ и већи је у односу на 31.12.2004. године за 39%, што је резултат раста акционарског капитала за 25%, законских резерви за 51% и смањења одбитних ставки од капитала за 38%.

У структури основног капитала акционарски капитал је номинално порастао за 49 милиона КМ или 25% због извршене докапитализације код шест банака. Законске резерве су веће за 51% и чине 5% од акционарског капитала. Нераспоређена добит је пала за 35% због извршене расподеле на капитал, законске резерве и исплате дивиденди. Непокривени губици из ранијег периода су мањи за 76% (једна банка је извршила покриће губитка у цјелости, а једна дјелимично), а износ нематеријалне имовине се повећао за 33%.

Допунски капитал је порастао за 15%. У структури допунског капитала највеће учешће имају резерве за добру активу (категорија "А") од 48% и са стопом раста од 34%, текућа (ревидирана) добит 24% са стопом раста од 49%. Текућа ревидирана добит се односи на шест банака, док двије банке нису завршиле ревизију пословања за 2005. годину и нису могле приказати текућу добит, а једна банка је пословала са губитком. Преосталих 27% се односи на субординирани дуг и депозит трајног карактера без обавезе враћања који ће се у наредном периоду пренијети на акционарски капитал.

У 2005. години ниједна банка нема одбитне ставке капитала.

Нето капитал, као обрачунска категорија за адекватност капитала, износи 311 милиона КМ и већи је за 35% у односу на крај прошле године.

Структура акционарског капитала

(у 000 КМ)

АКЦИОНАРСКИ КАПИТАЛ	31.12.2004		31.12.2005		ИНДЕКС 2005/2004
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
1	2	3	4	5	6
1. Државни капитал	2.807	1	2.985	1	106
2. Приватни капитал	191.385	98	240.598	98	126
2.1. Страни капитал	147.540	77	201.433	84	137
2.2. Домаћи капитал	43.845	23	39.165	16	89
3. Задружни капитал	1.375	1	1.136	1	83
УКУПНО (1+2+3):	195.567	100	244.719	100	125

У структури власништва акционарског капитала приватни капитал учествује са 98%, државни капитал са 1% и задружни капитал са 1%.

Приватни акционарски капитал се састоји од акционарског капитала страних улагача са учешћем од 84% и већи је за 37% у односу на 31.12.2004. године и акционарског капитала домаћих улагача са учешћем од 16% који је мањи за 11% у односу на крај прошле године. Повећање акцијског капитала страних улагача резултат је и куповине акција и докапитализације банака од стране нових акционара код 3 банке (Нова банка а.д. Бијељина, Развојна банка Југоисточне Европе а.д. Бања Лука и Нова бањалучка банка а.д. Бања Лука).

На основу власништва у капиталу и броја акција са правом гласа у осам банака Републике Српске су већински приватни страни акционари и управљају са укупно 2,4 милијарди КМ активе или 98% од укупног банкарског сектора, а само у једној банци су већински домаћи приватни акционари.

Адекватност капитала

(у 000 КМ)

1	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	Индекс	
	2	3	4	5=4/2	6=4/3
Нето капитал	209.895	229.801	311.141	148	135
Укупна ризична актива	870.085	1.192.925	1.664.275	191	140
Адекватност капитала	24%	19%	19%	79	100

Значајан показатељ код оцјене капитала је стопа адекватности капитала која представља однос нето капитала и укупне ризичне активе и према Закону о банкама Републике Српске мора износити најмање 12%. Просјечна адекватност капитала за банке из Републике Српске износи 19% и иста је у односу на 31.12.2004. године.

Бржа стопа раста ризичне активе у односу на стопу раста капитала може довести до даљег смањења адекватности капитала тако да ће у наредном периоду неке од банака морати вршити докапитализацију у циљу испуњавања законских прописа пословања.

Преглед осталих релевантних односа капитала дајемо у следећој табели:

Коефицијенти капитала

(у 000 КМ)

ОПИС ПЕРИОД		31.12.2004	31.12.2005
1.	Нето капитал	217.202	282.639
	Укупна актива	1.424.330	1.938.016
	%	15	15
2.	Акционарски капитал	212.150	225.836
	Укупна актива	1.424.330	1.938.016
	%	15	12
3.	Основни капитал	175.593	230.869
	Укупна ризична актива	1.078.368	1.500.358
	%	16	15
4.	Укупни капитал	220.132	283.723
	Укупна ризична актива	1.078.368	1.500.358
	%	20	19
5.	Нето кредити	859.547	1.230.251
	Укупни капитал	220.132	283.723
	%	390	434

Напомена: Коефицијенти су рађени на бази просјечног стања.

Нето капитал у односу на укупну активу је на истом нивоу, а акционарски капитал у односу на укупну активу има пад, што значи да је капитал имао мању стопу раста од укупне активе. Однос основног капитала и укупне ризичне активе и укупног капитала и укупне ризичне активе имају пад од 1%. Коефицијент нето кредита и укупног капитала биљежи значајан раст, што значи да су кредити брже расли од капитала.

Коефицијенти капитала указују на неопходност докапитализације једног броја банака, јер могу у наредном периоду имати проблеме у пословању и испуњавању законских услова.

3.1.1.2. Депозити

Укупни депозити износе 1.910,8 милиона КМ са стопом раста од 46% у односу на 2004. годину.

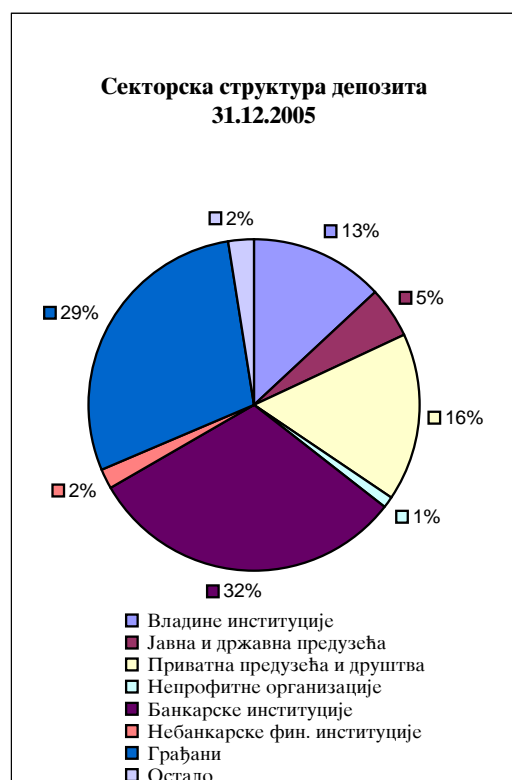
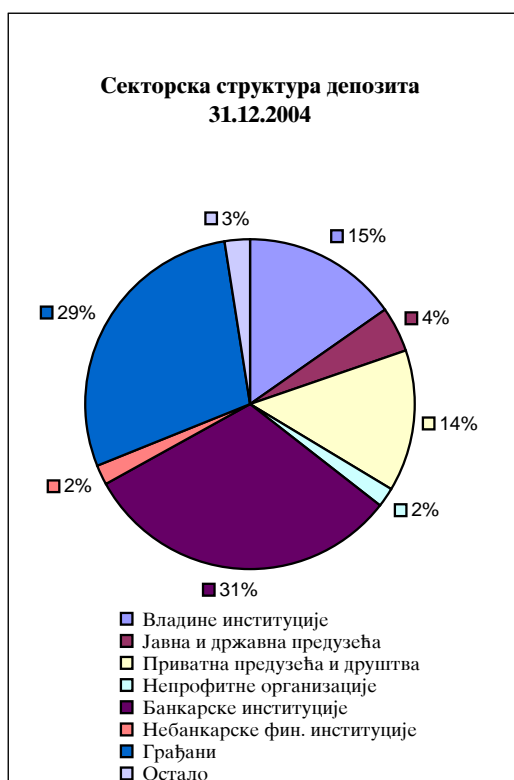
Секторска структура депозита

(у 000 КМ)

ДЕПОЗИТИ	31.12.2004		31.12.2005		Индекс
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
Владине институције	201.319	15	249.960	13	124
Јавна и државна предузећа	57.026	4	94.081	5	165
Приватна предузећа и друштва	183.155	14	312.670	16	171
Непрофитне организације	22.599	2	23.035	1	102
Банкарске институције	413.494	31	595.723	32	144
Небанкарске фин. институције	24.907	2	35.242	2	141
Грађани	373.992	29	553.826	29	148
Остало	33.376	3	46.278	2	139
УКУПНО	1.309.868	100	1.910.815	100	146

Највеће учешће у укупним депозитима је депозита банака и износи 32% и депозита становништва од 29%, што износи 61% укупних депозита. Највећу стопу раста од 71% су имали депозити приватних предузећа и имајући у виду да су банке пласирале приватним предузећима кредите веће за 52%, уочава се значајна улога банака у развоју малих и средњих предузећа.

Раст депозита становништва од 48% у 2005. години указује на даље повећање повјерења становништва у банкарски сектор, док раст депозита владиних институција указује и на повећање издавања средстава из сектора привреде и становништва за обавезе према држави и указује на већу финансијску дисциплину иако имају спорији раст од свих осталих депозита.

Према секторској структури депозита највеће учешће је депозита банкарских институција (депозити банке - мајке) и они су порасли за 44%. Депозити грађана у структури депозита учествују са 29% и повећали су се за 48%. Депозити приватних предузећа порасли су за 71%, а депозити јавних и државних предузећа за 65%. Депозити владиних институција који у структури смањују учешће са 15% на 13%, биљеже раст од 24% у односу на 31.12.2004. године.

Учешће депозита привреде, владиних институција и јавних и државних предузећа је 34%, што је резултат доста спорог развоја привредних активности, а самим тим и проблем квалитетног пласирања прикупљених депозита.

Структура депозита по валути

(у мил. КМ)

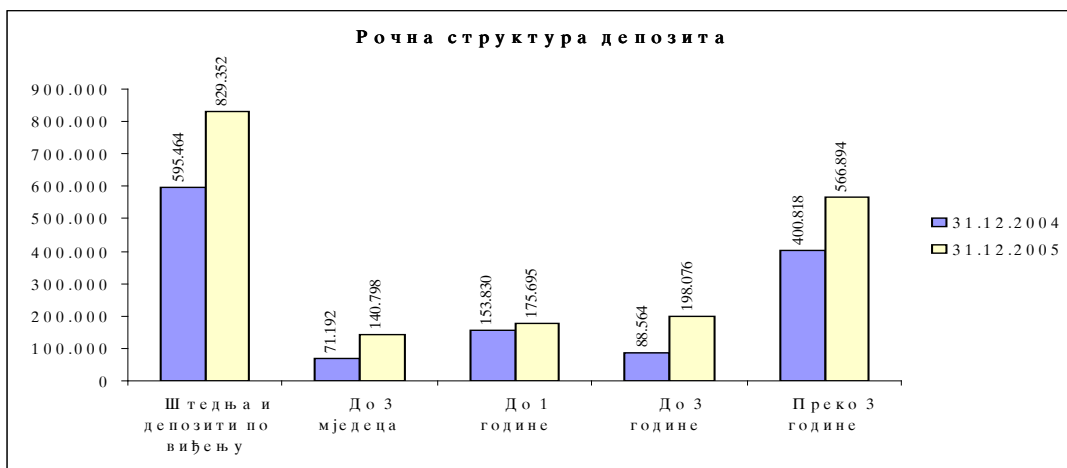
ДЕПОЗИТИ	31.12.2004		31.12.2005		ИНДЕКС
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
Депозит у КМ	609,1	46	873,5	46	143
Депозит у иностраној валути	700,8	54	1.037,3	54	148
УКУПНО	1.309,9	100	1.910,8	100	146

Посматрајући валутну структуру депозита имамо раст депозита у иностраној валути за 48%, док су депозити у домаћој валути порасли за 43%. У структури депозита задржано је исто учешће депозита у КМ и депозита у иностраној валути.

Рочна структура депозита

(у 000 КМ)

ДЕПОЗИТИ	31.12.2004		31.12.2005		ИНДЕКС
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
Штедња и депозити по виђењу	595.464	45	829.352	44	139
До 3 мјесеца	71.192	5	140.798	7	198
До 1 године	153.830	12	175.695	9	114
1. Укупно краткорочни	820.486	62	1.145.845	60	140
До 3 године	88.564	7	198.076	10	224
Преко 3 године	400.818	31	566.894	30	141
2. Укупно дугорочни	489.382	38	764.970	40	156
УКУПНО (1+2)	1.309.868	100	1.910.815	100	146

У рочној структури депозита видимо да краткорочни депозити имају пад са 62% на 60% учешћа у укупним депозитима, али су порасли за 40%, док дугорочни депозити повећавају учешће са 38% на 40% и порасли су за 56%.

Значајан утицај на повећање дугорочних депозита, поред депозита банака мајки, има и међусобно орочавање краткорочних извора између банака, које има за циљ квалитетнију рочну усклађеност извора и пласмана средстава.

Један од фактора који је утицао на раст штедње грађана и укупних текућих рачуна грађана је законска обавеза усмјеравања личних примања на банке.

Штедња и кредити становништву

(у 000 КМ)

Р/Б	ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004	31.12.2005	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=4/3
1.	Кредити грађана	439.086	651.403	148
2.	Штедња грађана	278.152	396.441	143
3.	Кредити/Штедња	158%	164%	
4.	Текући рачуни грађана	71.538	113.599	159
5.	Укупни депозити (2+4)	349.690	510.040	146
6.	Кредити/Укупни депозити	126%	125%	

Штедња грађана има мању стопу раста од стопе раста кредита датих грађанима. Кредити грађанима су за 64% већи од штедње грађана, а ако узмемо у обзир и текуће рачуне грађана тада су кредити већи за 28% од депозита становништва и имају тренд раста. Кредити грађанима покривени су 61% са штедњом становништва, а 39% је покривено осталим изворима средстава. Ако укључимо текуће рачуне грађана (депозити по виђењу) у штедњу становништва онда је износ штедње грађана 510,0 милиона КМ и проценат покривености кредита штедњом је 78%.

Текући рачуни грађана биљеже највећу стопу раста од 59%.

Депозити пословних јединица банака из Федерације БиХ

(у 000 КМ)

Р/Б	ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004	Учешће	31.12.2005	Учешће	Индекс
1	2	3	4	5	6	7=5/3
1.	Краткорочни депозити					
а.	Влада и владине институције	122	0	1.742	1	1.428
б.	Привреда	49.046	31	60.118	30	123
в.	Банке и друге фин. инст.	64	0	20	0	31
г.	Становништво	68.401	43	85.953	42	126
д.	Остало	839	1	1.942	1	231
	УКУПНО (1)	118.472	74	149.775	74	126
2.	Дугорочни депозити					
а.	Влада и владине институције	0	0	0	0	0
б.	Привреда	3.800	2	3.499	2	92
в.	Банке и друге фин. инст.	3.427	2	0	0	0
г.	Становништво	34.238	21	49.510	24	145
д.	Остало	62	0	0	0	0
	УКУПНО (2)	41.527	26	53.009	26	128
	СВЕУКУПНО (1.+2.)	159.999	100	202.784	100	127

Депозити који су депоновани код организационих дијелова банака чије је сједиште у Федерацији БиХ износе 203 милиона КМ. Ови депозити нису укључени у укупне депозите банака у Републици Српској, јер се укључују у своје матичне банке у Федерацији БиХ, али су у укупне депозите укључени депозити пословних јединица банака Републике Српске које послују у Федерацији БиХ.

Укупно прикупљени депозити банкарског сектора Републике Српске и пословних јединица банака из Федерације БиХ приказани су у слиједећој табели:

(у 000 КМ)

ОПИС	31.12.2004						31.12.2005						Инд-екс
	Банке РС	%	Јед. бан. из ФБиХ	%	Укупно	%	Банке РС	%	Јед. бан. из БиХ	%	Укупно	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14=12/6
1. Краткорочни депозити													
а) Влада и владине инст.	161.838	13	122	0	161.960	11	212.743	11	1.742	1	214.485	10	132
б) Привреда	231.597	18	49.046	31	280.643	19	378.676	20	60.118	30	438.794	21	156
в) Банке и др. фин.инст.	70.684	5	64	0	70.748	5	108.081	6	20	0	108.101	5	153
г) Грађани	302.989	23	68.401	43	371.390	25	397.258	21	85.953	42	483.211	23	130
д) Остало	53.378	4	839	0	54.217	4	49.087	2	1.942	1	51.029	2	94
Укупно кратк. депозити	820.486	63	118.472	74	938.958	64	1.145.845	60	149.775	74	1.295.620	61	138
2. Дугорочни депозити													
а) Влада и владине инст.	40.134	3	0	0	40.134	3	38.626	2	0	0	38.626	2	96
б) Привреда	7.201	1	3.800	2	11.001	1	34.374	2	3.499	2	37.873	2	344
в) Банке и др. фин.инст.	367.716	28	3.427	2	371.143	25	527.083	28	0	0	527.083	25	142
г) Грађани	71.012	5	34.238	22	105.250	7	156.568	8	49.510	24	206.078	10	196
д) Остало	3.318	0	62	0	3.380	0	8.319	0	0	0	8.319	0	246
Укупно дугор. депозити	489.381	37	41.527	26	530.908	36	764.970	40	53.009	26	817.979	39	154
УКУПНО 1+2	1.309.867	100	159.999	100	1.469.866	100	1.910.815	100	202.784	100	2.113.599	100	144

Укупни депозити банака Републике Српске и пословних јединица банака из Федерације БиХ које послују на подручју Републике Српске су 2.114 милиона КМ, од чега се 1.296 милиона КМ односи на краткорочне депозите или 61% и 818 милиона КМ или 39% на дугорочне депозите. Депозити пословних јединица банака из Федерације БиХ су 203 милиона КМ и порасли су за 27% у односу на крај прошле године, а чине 10% укупних депозита у Републици Српској.

3.1.1.3. Ликвидност банака

Из прегледа рочне структуре депозита видимо да краткорочни депозити чине 60% укупних депозита. Код рочне структуре кредита стање је обрнуто, односно дугорочни кредити чине 72% укупних кредита и имају већу стопу раста од краткорочних кредита. Кредитна политика се мора водити у складу са структуром депозита, јер свако нарушавање рочне усклађености извора и пласмана може довести до неликвидности, што се одражава на укупно финансијско стање у банци и опстанак банке.

У овој години није било банака које нису испуњавале обавезу одржавања минималне обавезне резерве код Централне банке БиХ и немогућности извршавања платних налога. Такође су све банке испуњавале задане услове дневног и декадног минимума ликвидности у новчаним средствима. Имајући у виду да се од укупних дугорочних депозита 66% односи на једну банку и да су дугорочни пласмани знатно већи од дугорочних извора, то банке морају вршити квалитетно праћење дугорочних кредита, јер се лош квалитет тих пласмана може негативно одразити на ликвидност у будућем периоду.

Преглед коефицијената ликвидности дајемо у следећој табели:

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2004	31.12.2005
1.	Краткорочна актива/	681.015	894.938
	Краткорочна пасива	788.104	975.364
	%	86	92
2.	Краткорочна актива/	681.015	894.938
	Укупна актива	1.473.236	1.996.629
	%	46	45
3.	Краткорочна пасива/	788.104	975.364
	Укупна актива	1.473.236	1.996.629
	%	53	49
4.	Нето краткорочна пасива/	107.089	80.426
	Укупна актива	1.473.236	1.996.629
	%	7	4
5.	Нето кредити/	871.715	1.252.694
	Депозити	1.119.532	1.563.863
	%	78	80
6.	Нето кредити и преузете фин. обавезе акредитиви/	882.802	1.259.145
	Укупна актива	1.473.236	1.996.629
	%	60	63

Напомена: Коефицијенти су рађени на бази просјечног стања.

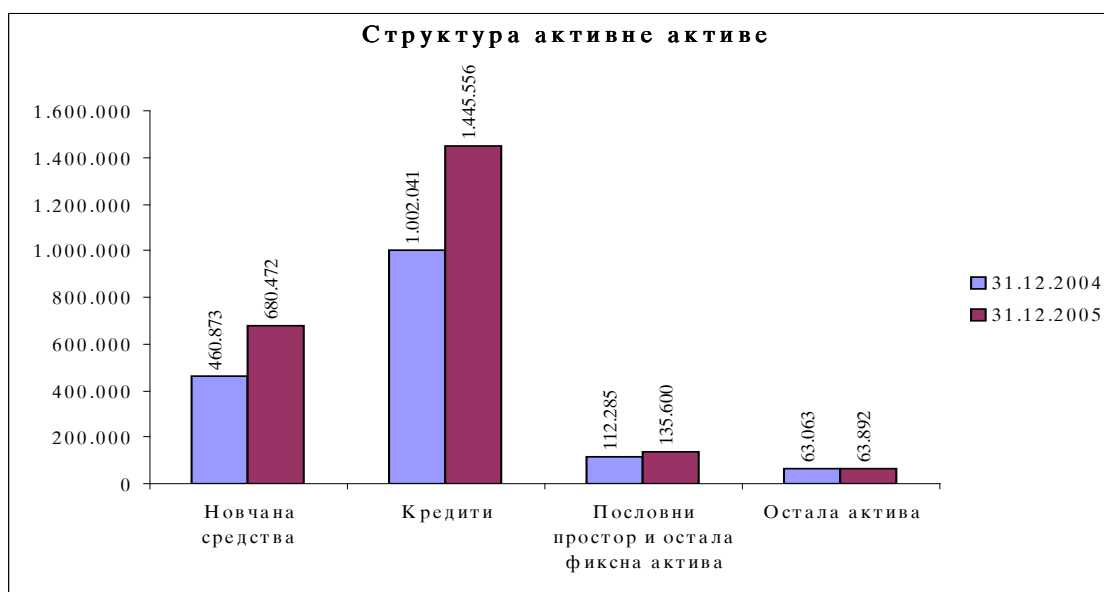
Посматрајући коефицијенте ликвидности видимо да је порастао коефицијент односа краткорочне aktive и краткорочне пасиве, што говори да су краткорочни кредити брже расли од краткорочних извора, што доводи до погоршања рочне усклађености финансијске aktive и финансијске пасиве. Краткорочна актива је смањила своје учешће у укупној активи, што значи да се повећавају потраживања с роком преко једне године. Однос нето кредита и депозита и коефицијент нето кредита и преузетих финансијских обавеза и акредитива у односу на укупну активу има тренд раста.

3.1.2. Актива

Структура активне активе

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004		31.12.2005		ИНДЕКС 6=4/2
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
1	2	3	4	5	
АКТИВА (ИМОВИНА):					
1.Новчана средства	460.873	28	680.472	29	148
2.Вриједносни папири за трговање	6.032	0	8.740	0	145
3.Пласмани другим банкама	28.581	2	19.608	1	69
4.Нето кредити	985.497	59	1.445.556	61	147
5.Вријед. папири који се држе до доспијећа	21	0	30	0	143
6.Пословни простор и остала фиксна актива	112.285	7	135.600	6	121
7.Остала актива	63.063	4	63.892	3	101
8.СВЕГА АКТИВА:	1.656.352	100	2.353.898	100	142

Укупна активна актива износи 2.354 милиона КМ и већа је за 42% у односу на 31.12.2004. године. У билансној активи новчана средства чине 29% и порасла су за 48%, нето кредити 61% и порасли су за 47%, пословни простор 6% и порастао је за 21%, пласмани другим банкама 1% и порасли су за 31% и остала актива 3% и већа је за 1%.

Новчана средства су повећала своје учешће у укупној активи за један процентни поен, а нето кредити за два процентна поена, док су учешће смањили пословни простор и остала актива.

Структура ванбилансне активе

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004		31.12.2005		Индекс 6=4/2
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
1	2	3	4	5	
1. Активни ванбиланс	173.600	100	220.588	52	100
- Неопозиве обавезе за давање кредита	40.547	23		24	133
- Неопозиви док. акредитиви	6.650	4	5.409	2	81
- Остали акредитиви за плаћа. у ино.	3.482	2	1.744	1	50
- Издате гаранције	112.335	65	155.717	71	139
- Издате мјенице и дати авали	4.300	2	372	0	9
- Ностро фин.активн. -процес наплате	0	0	0	0	0
- Текући уговори за трансак. с девизама	4	0	0	0	0
- Остале ставке ванбиланса	6.282	4	3.357	2	53
2. Класификована актива-губитак Е	138.731		151.811	36	109
3. Комисиони послови	52.400		53.382	12	103
4. УКУПНО	364.731		426.231	100	117

У структури укупног ванбиланса највеће учешће од 52% има активни ванбиланс, 36% је категорија "Е" и 12% комисиони послови.

Ванбилансна актива износи 426 милиона КМ и повећала се за 17%. У структури активног ванбиланса највеће учешће је издатих гаранција и неопозивих обавеза за давање кредита. Највећи пораст имамо на гаранцијама 39% које у апсолутном износу износе 155 милиона КМ.

Губитак "Е" категорије биљежи раст од 9%, што је резултат нових отписа, док се постојећа потраживања слабо наплаћују. Наплата ових потраживања условљена је значајним дијелом дуготрајним судским процесима.

Комисиони послови су 53 милиона КМ и биљеже пораст од 3% у односу на крај прошле године и чине 12% укупно ванбиланса. Ове послове обавља седам банака, од којих се на једну банку односи 58% или 31 милион КМ, а на осталих шест банака 23 милиона КМ или 42%.

3.1.2.1. Новчана средства

Укупна новчана средства су 680,5 милиона КМ са стопом раста од 48% у односу на 2004. годину.

Структура новчаних средстава је слиједећа:

Структура новчаних средстава

(у 000 КМ)

ОПИС	31.12.2004		31.12.2005		Индекс 6=4/2
	Укупно	Учешће	Укупно	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
КМ					
Готов новац	33.585	7	44.980	7	134
Рачуни резерви код ЦБ БиХ	241.144	52	380.569	56	158
Рачуни депозита код депоз. инст. у Б и Х	2.084	1	2.175	0	104
Рачуни депозита код депоз. инст. иностр.	0	0	0	0	0
Новчана средства у процесу наплате	0	0	0	0	0
Неисплаћени дугови	0	0	0	0	0
УКУПНО:	276.813	60	427.724	63	155
ДЕВИЗЕ					0
Готов новац	38.885	8	44.115	6	113
Рачуни резерви код ЦБ БиХ	0	0	0	0	0
Рачуни депозита код депоз. инст. у Б и Х	78	0	12	0	15
Рачуни депозита код депоз. инст. иностр.	142.222	31	205.757	30	145
Новчана средства у процесу наплате	2.875	1	2.864	1	100
Неисплаћени дугови	0	0	0	0	0
УКУПНО:	184.060	40	252.748	37	137
СВЕУКУПНО:	460.873	100	680.472	100	148

У току 2005. године није дошло до већих промјена у структури новчаних средстава. Новчана средства у домаћој валути износе 428 милиона КМ или 63%, а девизна средства су 252 милиона КМ или 37%. Новчана средства у КМ су повећала своје учешће у укупним средствима за 3%.

Домаћа валута се претежно држи на рачуну резерви код ЦБ БиХ, а страна на рачунима код депозитних институција у иностранству.

Од укупних новчаних средстава 559 милиона КМ или 82% су каматоносни рачуни депозита, а 121 милион КМ или 18% су некаматоносни рачуни депозита, односно дио новчаних средстава на које банке немају приход.

Средства у КМ су порасла за 55%, а девизна средства за 37%, док су укупна новчана средства већа за 48%.

Висок ниво укупних новчаних средстава који се константно задржава у структури биланса банака је условљен потребом држања ликвидних средстава због обављања функције платног промета, велике мреже банака, као и непостојања међубанкарског тржишта и тржишта вриједносних папира гдје би банке у краћем року могле обезбиједити ликвидна средства.

3.1.2.2. Кредити

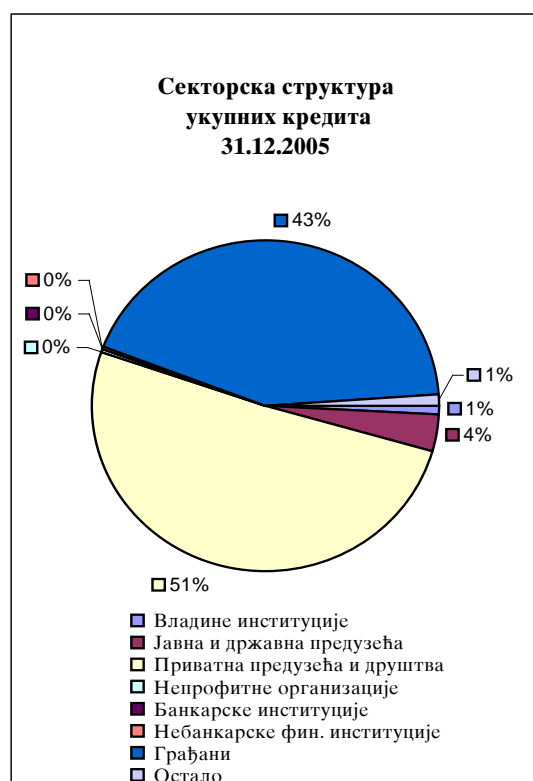
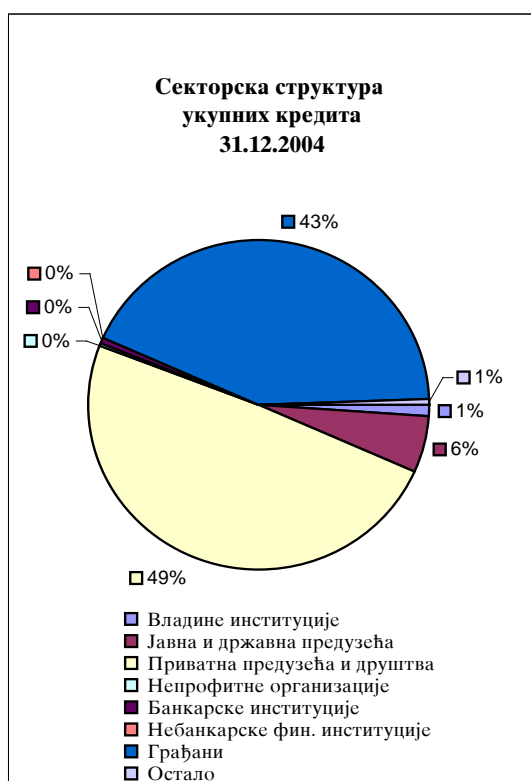
Укупни кредити које су пласирале банке Републике Српске износе 1.508,6 милиона КМ и већи су за 46% него у 2004. години.

Кредити су пласирани сљедећим секторима:

Секторска структура укупних кредита

(у 000 КМ)

Р/б	ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004	Учешће	31.12.2005	Учешће	Индекс
1	2	3	4	5	6	7=5/3
1.	Влада и владине институције	11.604	1	12.777	1	110
2.	Јавна и државна предузећа	58.666	6	54.019	4	92
3.	Приватна предузећа и друштва	506.900	49	768.557	51	152
4.	Непрофитне организације	2.325	0	1.829	0	79
5.	Банке и банкарске институције	4.787	0	1.451	0	30
6.	Небанкарске фин. институције	2.349	0	1.718	0	73
7.	Грађани	439.086	43	651.403	43	148
8.	Остало	7.043	1	16.888	1	240
9.	УКУПНО	1.032.760	100	1.508.642	100	146

Секторска структура приказује укупне бруто кредите, тј. кредите који нису умањени за припадајуће резерве за кредитне и друге губитке које су банке обавезне да издвајају у зависности од ризичности пласмана.

У односу на 31.12.2004. године укупни кредити су повећани за 46%.

Према секторској структури кредита, учешће кредита приватним предузећима и друштвима у укупним кредитима је 51%, кредита грађанима је 43%, кредита јавним и државним предузећима је 4%, влада и владиних институције 1% и остало 1%.

Кредити приватним предузећима порасли су за 52%, кредити становништву за 48%, а кредити дати јавним и државним предузећима мањи су за 8%.

Нето кредити

(у 000 КМ)

Р/Б	ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004	31.12.2005	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=4/3
1.	Кредити, потраж. по посл. лиз. и досп. пот.	1.032.760	1.508.642	146
2.	Резерве за пот. кред. губитке	47.263	63.086	133
3.	Нето кредити (1.-2.)	985.497	1.445.556	147

Кредити на нето основи су порасли за 47% у односу на 31.12.2004. године, што је приближно расту кредита на бруто основи. Висина издвојених резерви за потенцијалне кредитне губитке не прати раст кредита, из чега се може закључити да банке у наредном периоду могу доћи у ситуацију да морају значајно повећати висину резерви, у зависности од тога колико су банке реалне у оцјени ризичности датих кредита.

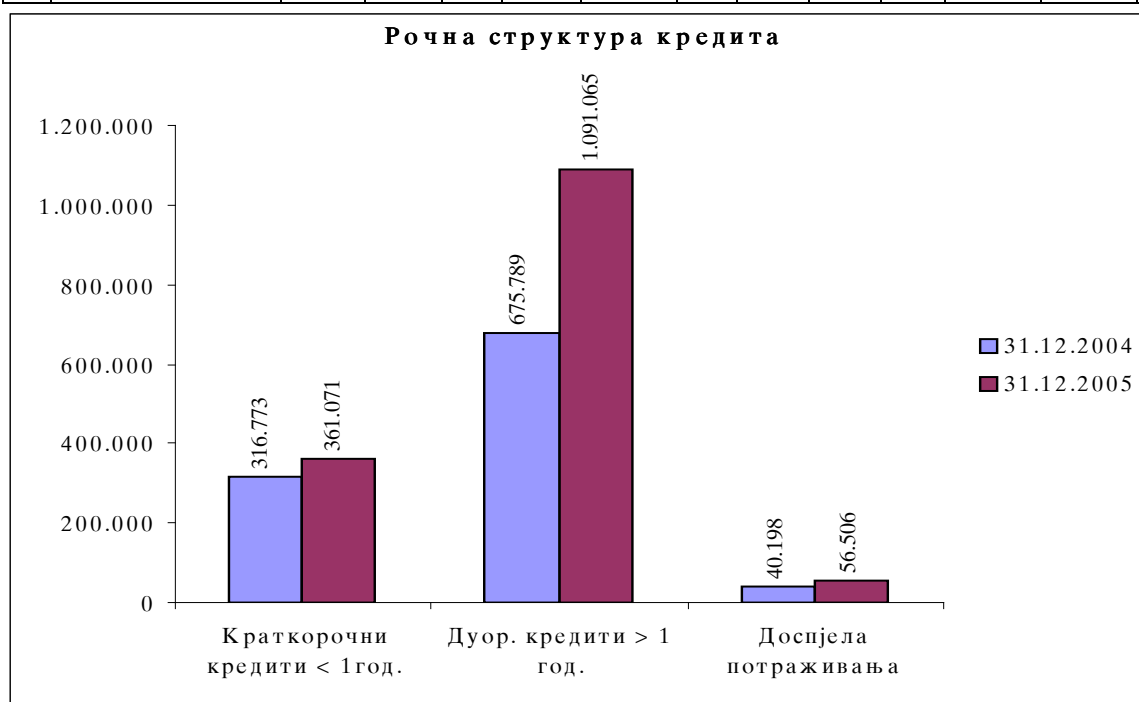
Велики проблем за реалну процјену ризика пласмана је непоштовање кредитне историје и квалитетних база података како за правна лица, тако и становништво.

У односу на прошлу годину рочна структура је следећа:

Рочна структура кредита

(у 000 КМ)

Р/б	ОПИС	Краткорочни кредити < 1год.		Инд-екс	Дуор. кредити > 1 год.		Инд-екс	Доспјела потраживања		Инд-екс	Укупно		Инд-екс
		31.12.2004	31.12.2005		31.12.2004	31.12.2005		31.12.2004	31.12.2005		31.12.2004	31.12.2005	
		1.	Влада и влад. институц.		1.235	1.084		88	10.290		11.674	113	
2.	Јавна и држ. предузећа	22.791	4.426	19	29.270	38.139	130	6.605	11.454	173	58.666	54.019	92
3.	Прив.пред. и друштва	220.209	267.899	122	258.564	464.694	180	28.127	35.964	128	506.900	768.557	152
4.	Непроф.организације	1.973	1.736	88	352	93	26	0	0	0	2.325	1.829	79
5.	Банке и бан.институц.	4.327	387	9	198	793	401	262	271	103	4.787	1.451	30
6.	Небанкар.фин.инстит.	960	611	64	1.349	1.107	82	40	0	0	2.349	1.718	73
7.	Грађани	63.185	77.308	122	371.346	565.891	152	4.555	8.204	180	439.086	651.403	148
8.	Остало	2.093	7.620	364	4.420	8.674	196	530	594	112	7.043	16.888	240
9.	УКУПНО	316.773	361.071	114	675.789	1.091.065	161	40.198	56.506	141	1.032.760	1.508.642	146

Краткорочни кредити до 1 године износе 361 милион КМ и порасли су за 14%, дугорочни кредити износе 1.091 милион КМ и порасли су за 61%. Ако се има у виду да банке имају 765 милиона КМ дугорочних депозита, произилази да се 30% дугорочних кредита финансира из краткорочних извора.

Имајући у виду однос дугорочних извора средстава и дугорочних кредита може се закључити да банке у наредном периоду морају интензивно радити на повећању дугорочних извора средстава јер даље повећање несклада може довести до проблема са усклађености финансијске активе и пасиве и до проблема са ликвидношћу.

У структури краткорочних кредита највеће је учешће кредита датих приватним предузећима и порасли су за 22%, док краткорочни кредити грађанима биљеже раст од 22%.

У структури дугорочних кредита највеће је учешће кредита датих грађанима и порасли су за 52% и приватним предузећима који су порасли за 80%.

Доспјела потраживања су се повећала за 41% у односу на 31.12.2004. године, а у структури највеће учешће имају доспјела потраживања по кредитима датим приватним предузећима. Доспјела потраживања кредита датих грађанима износе 1,2% од укупних кредита грађанима и порасла су за 80%, што указује да банке морају квалитетније пратити кредитирање становнишва и посебну пажњу посветити редовном сервисирању кредита. У поређењу са издвојеним укупним резервама за потенцијалне кредитне и друге губитке које су порасле за 33%, долазимо до закључка да све банке не издвајају адекватне резерве и немају квалитетну процјену ризика.

Кредити пословних јединица банака из Федерације БиХ

(у 000 КМ)

Р/б	ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004	Учешће	31.12.2005	Учешће	Индекс
1	2	3	4	5	6	7=5/3
1.	Краткорочни кредити					
а.	Влада и владине институције	90	0	60	0	67
б.	Привреда	15.775	7	23.762	7	151
в.	Банке и друге фин. инст.	0	0	0	0	0
г.	Становништво	8.130	3	12.581	4	155
д.	Остало	1.114	0	1.476	0	132
	УКУПНО (1)	25.109	11	37.879	11	151
2.	Дугорочни кредити					
а.	Влада и владине институције	0	0	0	0	0
б.	Привреда	29.156	12	45.839	13	157
в.	Банке и друге фин. инст.	0	0	0	0	0
г.	Становништво	174.694	74	259.207	73	148
д.	Остало	6.344	3	10.569	3	167
	УКУПНО (2)	210.194	89	315.615	89	150
	СВЕУКУПНО (1.+2.)	235.303	100	353.494	100	150

Организациони дијелови банака чије је сједиште у Федерацији БиХ пласирали су 354 милиона КМ кредита, од тога 316 милиона КМ дугорочних кредита и 39 милиона краткорочних кредита. Ови кредити нису укључени у билансе банака Републике Српске.

(у 000 КМ)

ОПИС	31.12.2004						31.12.2005						Инд-екс
	Банке РС	%	Јед. бан. из ФБиХ	%	Укупно	%	Банке РС	%	Јед. бан. из ФБиХ	%	Укупно	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	12/6
1. Краткорочни кредити													
а) Влада и владине инст.	1.350	0	90	0	1.440	0	1.097	0	60	0	1.157	0	80
б) Привреда	276.973	27	15.775	7	292.748	24	320.009	21	23.762	7	343.771	18	151
в) Банке и др. фин. инст.	5.589	1	0	0	5.589	0	2.732	0	0	0	2.732	0	49
г) Грађани	67.128	6	8.130	4	75.258	6	84.643	6	12.581	4	97.224	5	129
д) Остало	4.001	0	1.114	0	5.115	0	9.597	1	1.476	0	11.073	1	132
Укупно кратк. кредити	355.041	34	25.109	11	380.150	30	418.078	28	37.879	11	455.957	24	120
2. Дугорочни кредити													
а) Влада и владине инст.	10.294	1	0	0	10.294	1	11.680	0	0	0	11.680	1	113
б) Привреда	287.718	28	29.156	12	316.874	25	498.184	33	45.839	13	544.023	29	172
в) Банке и др. фин. инст.	1.546	0	0	0	1.546	0	1.900	0	0	0	1.900	0	123
г) Грађани	371.958	36	174.694	74	546.652	43	566.760	38	259.207	73	825.967	45	151
д) Остало	6.202	1	6.344	3	12.546	1	12.040	1	10.569	3	22.609	1	180
Укупно дугор. кредити	677.718	66	210.194	89	887.912	70	1.090.564	72	315.615	89	1.406.179	76	158
УКУПНО 1+2	1.032.759	100	235.303	100	1.268.062	100	1.508.642	100	353.494	100	1.862.136	100	147

Укупно пласирани кредити у Републици Српској су 1.862 милиона КМ, од којих се на дугорочне кредите односи 1.406 милиона КМ или 76% и порасли су за 58% у односу на крај прошле године, а краткорочни кредити су 456 милиона КМ или 24%, а имају стопу раста од 20%.

Примјећујемо да је према секторској структури кредита, гдје су најзаступљенији грађани и привреда, кредитна политика банака Републике Српске и пословних јединица банака из Федерације БиХ веома слична.

Од укупно одобрених кредита у Републици Српској на кредите које су пласирале пословне јединице банака из Федерације БиХ се односи 353 милиона КМ или 19%, од чега су краткорочни кредити 38 милиона или 8% укупних краткорочних кредита у Републици Српској, а дугорочни кредити су 315 милиона или 22% укупних дугорочних кредита у Републици Српској.

Ако ставимо у однос прикупљене дугорочне депозите на подручју Републике Српске и дате дугорочне кредите, видимо да су кредити покривени са 58% прикупљених депозита и да дугорочни кредити брже расту од дугорочних депозита. Уколико се овај тренд настави доћи ће до значајног прелијевања краткорочних извора у дугорочне пласмане, што ће за посљедицу имати погоршање рочне усклађености активе и пасиве, те могуће проблеме са ликвидношћу.

Рочна и гранска структура укупних пласмана

(у 000 КМ)

Р/б	АКТИВА ГРАНА	Краткорочни пласмани		Инд-екс	Дугорочни пласмани		Инд-екс	Гаранције и друга јемства		Инд-екс	УКУПНО		Инд-екс
		31.12.04	31.12.05		31.12.04	31.12.05		31.12.04	31.12.05		31.12.04	31.12.05	
1	Пољопривреда, лов, риболов...	12.927	28.366	219	8.761	22.191	253	1.261	11.320	898	22.949	61.877	270
2	Рударство и индуст.	72.801	82.486	113	119.293	175.891	147	31.862	29.526	93	223.956	287.903	129
3	Енергетика	8.292	3.447	42	10.845	22.238	205	8.183	3.178	39	27.320	28.863	106
4	Грађевинарство	27.128	21.838	80	34.136	58.000	170	18.130	19.722	109	79.394	99.560	125
5	Трговина	107.713	146.390	136	81.246	139.216	171	74.001	76.152	103	262.960	361.758	138
6	Услуге, туриз., угост.	13.159	7.578	58	17.053	54.831	322	23.173	29.008	125	53.385	91.417	171
7	Транспорт, складиштење, пгт, комуник..	4.505	9.848	219	7.586	11.737	155	2.954	15.984	541	15.045	37.569	250
8	Финансије	149.752	131.986	88	5.949	15.980	269	3.112	2.156	69	158.813	150.122	95
9	Трговина некретн.	3.582	4.689	131	3	1.253	41.767	1.087	800	74	4.672	6.742	144
10	Администрација, друге јавне услуге	9.905	5.668	57	10.450	19.193	184	1.880	7.681	409	22.235	32.542	146
11	Грађани	63.185	77.237	122	375.901	565.408	150	0	0	0	439.086	642.645	146
12	Остало	15.674	35.065	224	9.545	19.745	207	6.587	22.597	343	31.806	77.407	243
	УКУПНО	488.623	554.598	114	680.768	1.105.683	162	172.230	218.124	127	1.341.621	1.878.405	140

Категорија укупних пласмана је шири појам и обухвата поред укупних кредита и све остале пласмане, као што су орочена средства код ино-банака, пласмани другим банкама, вриједносни папири, инвестиције у неконсолидована предузећа, камате и накнаде, авансе и одгођено плаћање, али не обухвата девизне текуће рачуне код иностраних банака, који са 31.12.2005. године износе 113 милиона КМ.

Посматрајући укупне пласмане према рочној структури и гранској припадности видимо да краткорочни пласмани чине 29%, дугорочни 59% и гаранције и друга јемства 12% укупних пласмана. У односу на 31.12.2004. године дугорочни пласмани порасли су за 62%, краткорочни пласмани за 14%, а гаранције за 27%.

У структури краткорочних пласмана највеће учешће имају трговина и финансије.

У структури дугорочних пласмана највеће учешће имају пласмани грађанима и рударство и индустрија.

У структури гаранција и других јемстава највеће је учешће трговине. У укупним пласманима, пласмани грађанима учествују са 34%, трговина 19%, рударство и индустрија 15%, финансије 8%, грађевинарство 5%, а учешће осталих је доста мање.

У следећој табели дајемо преглед структуре кредита датих становништву од стране банака са сједиштем у Републици Српској и филијала банака чије је сједиште у Федерацији БиХ.

(у 000 КМ)

Р/б	ОПИС ПЕРИОД	31.12.2004						31.12.2005						Индекс
		Банке РС	%	Јед. бан. из БиХ	%	Укупно	%	Банке РС	%	Јед. бан. из БиХ	%	Укупно	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=13/7
1.	Краткорочни кредити становништву													
а.	- за општу потрошњу	56.014	13	1.665	1	57.679	9	65.676	10	4.929	2	70.605	8	108
б.	- за стамбене потребе	9.701	2	4.513	2	14.214	2	13.477	2	5.452	2	18.929	2	140
в.	- за обављање дјелатности	1.413	0	1.952	1	3.365	1	5.490	1	2.200	1	7.690	1	140
	УКУПНО (1)	67.128	15	8.130	4	75.258	12	84.643	13	12.581	5	97.224	11	115
2.	Дугорочни кредити становништву													
а.	- за општу потрошњу	254.058	58	119.939	66	373997	60	405.071	62	182.566	67	587.637	64	145
б.	- за стамбене потребе	106.735	24	42.408	23	149143	24	133.647	21	53.881	20	187.528	20	140
в.	- за обављање дјелатности	11.165	3	12.347	7	23512	4	28.042	4	22.760	8	50.802	5	181
	УКУПНО (2)	371.958	85	174.694	96	546.652	88	566.760	87	259.207	95	825.967	89	146
	СВЕУКУПНО (1.+2.)	439.086	100	182.824	100	621.910	100	651.403	100	271.788	100	923.191	100	142

Од укупно пласираних кредита становништву од стране банака са сједиштем у Републици Српској 87% се односи на дугорочне кредите, а 13% на краткорочне. Пораст у односу на 31.12.2004. године је 48%.

У структури укупних кредита највеће учешће имају дугорочни кредити за општу потрошњу 62% и порасли су за 59%, дугорочни кредити за стамбене потребе 21% и порасли су за 25%, а краткорочни кредити за општу потрошњу 10% и порасли су за 17%. Ако узмемо податке да у Републици Српској живи 1,2 милиона становника, онда је задуженост код банака по глави становника 769 КМ. Уколико би се укључили и потрошачки кредити које дају трговачка предузећа (роба на одложено плаћање) онда је кредитна задуженост становништва доста висока, а посебно у области потрошње.

Ако се узму у обзир и кредити пословних јединица банака из Федерације БиХ, тада су укупни кредити становништву у Републици Српској 923 милиона КМ, од којих се на дугорочне односи 89% или 826 милиона КМ.

Од укупних кредита, на кредите за општу потрошњу се односи 72%, а за стамбене потребе 22%.

Веома мали проценат укупних кредита је кориштен за обављање дјелатности, свега 6% укупних кредита.

Укупни кредити пословних јединица банака из Федерације БиХ су 272 милиона КМ или 29% укупних кредита становништву Републике Српске, од којих су дугорочни кредити 259 хиљада КМ или 95% и 31% од укупних дугорочних кредита становништву у Републици Српској.

Приказ укупних депозита и кредита Републике Српске

(у 000 КМ)

Р/б	О П И С	31.12.2004		31.12.2005		Индекс	
		Депозити	Кредити	Депозити	Кредити	7=5/3	8=6/4
1	2	3	4	5	6	7=5/3	8=6/4
1.	Банке РС	1.309.868	1.032.760	1.910.815	1.508.642	146	146
2.	Пословне јединице банака ФБиХ	159.999	235.303	202.784	353.494	127	150
3.	УКУПНО	1.469.867	1.268.063	2.113.599	1.862.136	144	147
4.	Минус: Посл.једин. банака РС у ФБиХ	13.815	19.809	32.475	28.877	235	146
5	УКУПНО:	1.456.052	1.248.254	2.081.124	1.833.259	143	147

Ако посматрамо кретање укупних депозита банака Републике Српске и пословних јединица банака из Федерације Босне и Херцеговине које послују на подручју Републике Српске, видимо да су депозити банака Републике Српске расли по стопи од 46%, док је стопа раста депозита пословних јединица банака из Федерације 27%.

Укупно прикупљени депозити на подручју Републике Српске са 31.12.2005. године су 2.081 милион КМ и већи су за 43% у односу на крај 2004. године.

Кредити пласирани корисницима у Републици Српској до 31.12.2005. године су 1.833 милиона КМ и имају стопу раста од 47% у односу на крај претходне године.

3.1.2.3. Квалитет активе

Стање и структура класификоване билансне и ванбилансне активе види се из следеће табеле:

(у 000КМ)

СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	31.12.2004	31.12.2005	ИНДЕКС
1. Краткорочни кредити	316.772	361.069	114
2. Дугорочни кредити	675.789	1.091.067	161
3. Остали пласмани	87.064	129.753	149
4. Обрачуната камата	6.386	7.924	124
5. Доспјела потраживања	39.267	50.120	128
6. Потраживања по плаћеним гаранцијама	939	6.419	684
7. Остала актива	577.398	770.632	133
8. СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА УКУПНО:	1.703.615	2.416.984	142
9. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	51.871	68.320	132
10. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	52.203	68.988	132
11. Разлика 10.-9.	332	668	201
12а. Плативе гаранције	76.775	106.706	139
12б. Чинидбене гаранције	35.560	49.011	138
13. Непокривени акредитиви	10.112	7.153	71
14. Неопозиве кредитне обавезе	40.547	46.164	114
15. Остале потенцијалне обавезе	10.606	11.554	109
16. СТАВКЕ ВАНБИЛАНСА УКУПНО:	173.600	220.588	127
17. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	8.473	6.701	79
18. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	8.477	6.870	81
19. Разлика 18.-17.	4	169	4.225
20. УКУПНО СТАВКЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	1.877.215	2.637.572	141
21. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	60.343	75.021	124
22. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	60.680	75.858	125
23. ВИШЕ формираних резерви	338	837	248
МАЊЕ формираних резерви	2	0	0
24. АКТИВА на коју се не обрачунавају резерве (клас у А)	558.253	808.761	145
25. УКУПНО АКТИВА на коју се обрач резерве(20-24)	1.318.962	1.828.811	139

Укупна класификована актива износи 2.638 милиона КМ и већа је за 41% у односу на 31.12.2004. године. Билансна актива повећала се за 42%, а ванбилансна за 27%.

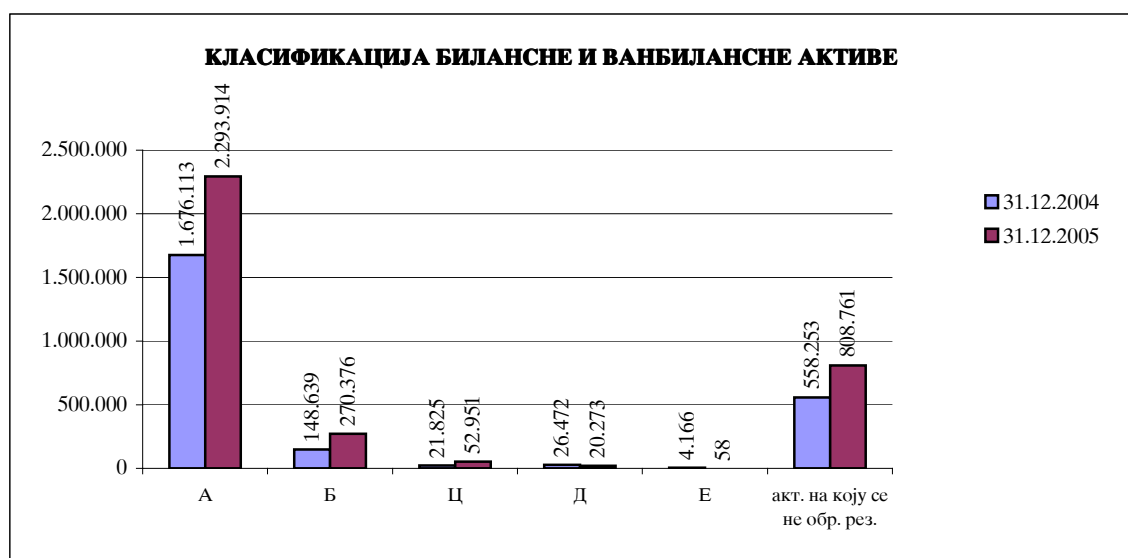
У односу на крај прошле године имамо раст дугорочних кредита 61%, краткорочних кредита 14%, осталих пласмана 49%, обрачунатих камата 24%, доспјелих потраживања 28%, остале аткиве 33%, а изузетно висок пораст од 584% биљеже потраживања по плаћеним гаранцијама.

Приликом оцјене квалитета активе посматрамо учешће неквалитетне активе у укупној билансној и ванбилансној активи, и структури потенцијалних кредитних губитака по категоријама класификације.

Класификација билансне и ванбилансне активе банака са стањем на дан 31.12.2005. године види се из следеће табеле:

(у 000 КМ)

СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	А	Б	Ц	Д	Е	УКУПНО
1. Краткорочни кредити	291.812	59.458	9.128	671	0	361.069
2. Дугорочни кредити	904.118	150.757	31.292	4.900	0	1.091.067
3. Остали пласмани	128.176	52	512	955	58	129.753
4. Обрачуната камата	3.968	3.948	0	8	0	7.924
5. Доспјела потраживања	13.268	15.554	9.149	12.149	0	50.120
6. Потраживања по плаћеним гаранцијама	127	5.860	431	1	0	6.419
7. Остала актива	762.760	6.140	859	873	0	770.632
8. СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА УКУПНО:	2.104.229	241.769	51.371	19.557	58	2.416.984
9. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	26.120	19.193	12.031	9.640	58	67.042
10. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	26.309	19.958	12.658	10.005	58	68.988
11. Разлика 10.-9.	189	765	627	365	0	1.946
12а. Плативе гаранције	87.860	18.432	414	0	0	106.706
12б. Чинидбене гаранције	44.657	3.926	428	0	0	49.011
13. Непокривени акредитиви	7.153	0	0	0	0	7.153
14. Неопозиве кредитне обавезе	39.350	6.076	738	0	0	46.164
15. Остале потенцијалне обавезе	10.665	173	0	716	0	11.554
16. СТАВКЕ ВАНБИЛАНСА УКУПНО:	189.685	28.607	1.580	716	0	220.588
17. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	3.589	2.374	380	358	0	6.701
18. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	3.683	2.446	383	358	0	6.870
19. Разлика 18.-17.	94	72	3	0	0	169
20. УКУПНО СТАВКЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	2.293.914	270.376	52.951	20.273	58	2.637.572
21. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	29.709	21.567	12.411	9.998	58	73.743
22. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	29.992	22.404	13.041	10.363	58	75.858
23. ВИШЕ формираних резерви	283	837	630	365	0	2.115
МАЊЕ формираних резерви	0	0	0	0	0	0
24. АКТИВА на коју се не обрачунавају резерве	808.761					808.761
25. УКУПНО АКТИВА на коју се обрач. резерве	1.485.153	270.376	52.951	20.273	58	1.828.811

- у 000КМ -

Категорија класификације	31.12.2004	Учешће	31.12.2005	Учешће	ИНДЕКС
А	1.676.113	90	2.293.914	87	137
Б	148.639	8	270.376	10	182
Ц	21.825	1	52.951	2	243
Д	26.472	1	20.273	1	77
Е	4.166	0	58	0	1
Укупно класификована актива	1.877.215	100	2.637.572	100	141
МИНУС: Актива на коју се не обрач. резерве (клас. у А)	558.253		808.761		145
УКУПНО АКТИВА на коју се обр. резерве	1.318.962		1.828.811		139
Пот.опш.рез.за пот.кред.губ.(А)	22.357		29709		133
Већ форм.опш.резерве (А)	22.430		29.992		134
Разлика за А:	73		283		
Пот.посеб.рез.за пот.кред.губ.(Б-Е)	37.987		44.034		116
Већ форм.посебне резерве (Б-Е)	38.250		45.866		120
Разлика за (Б-Е):	263		1.832		

У структури класификације активе највеће учешће је групе ризика "А" 87% и ова категорија је порасла за 37% у односу на 31.12.2004. године.

Категорија "Б" учествује са 10% и биљежи пораст од 82%, категорија "Ц" учествује са 2% и биљежи пораст од 143%, категорија "Д" учествује са 1% и биљежи пад од 23%.

Актива на коју се не обрачунавају резерве износи 808.761 хиљада КМ и већа је за 45%, а актива на коју се обрачунавају резерве износи 1.828 милиона КМ и већа је за 39%.

Укупно обрачунате посебне резерве на активу класификовану у категорију ризика "Б"- "Е" износе 44 милиона КМ, а укупно формиране резерве износе 46 милиона КМ, што говори да су банке формирале 2 милиона КМ више резерви од обрачунатих, уз услов да је класификација по категоријама урађена реално.

Висок ниво категорије "А" може указивати на нереалну класификацију, јер се мање издвојеним резервама за потенцијалне кредитне губитке утиче на остварење веће добити, а самим тим и приказ нереалне профитабилности банака.

У 2005. години у укупној класификацији смањено је учешће категорије класификације "А" за три процентна поена, а повећано је учешће категорије "Б" за један процентни поен, што упућује на извјесно погоршање квалитета активе и потребу за издвајањем додатних резерви.

Пораст активе на коју се не обрачунавају резерве је 250 милиона КМ или 45% у односу на прошлу годину, што је позитиван тренд, јер се ради о пласманима без ризика или са минималним ризиком.

С обзиром да за све банке није завршена екстерна ревизија пословања са 31.12.2005. године, упитна је реалност извршене класификације и реалност остварене добити банкарског сектора.

Преглед ризичне активе и издвојених резерви

(у 000КМ)

Р/б	ОПИС	31.12.2004	31.12.2005	ИНДЕКС
1.	Укупна ризична актива (на коју се издвајају резерве)	1.318.962	1.828.811	139
	-актива класификована у А	1.117.860	1.485.153	133
	-актива класификована у Б, Ц, Д, Е	201.102	343.658	171
2.	Издвојене резерве	60.680	75.858	125
	-актива класификована у А	22.430	29.992	134
	-актива класификована у Б, Ц, Д, Е	38.250	45.866	120
3.	Однос укупних резерви/ Укупно ризична актива	4,6%	4,1%	
4.	Однос опшћих резерви/ Актива класификована у А	2,0%	2,0%	
5.	Однос посебних резерви/ Актива класификована у Б-Е	19,0%	13,4%	

Однос укупних резерви (опшћих и посебних) које износе 76 милиона КМ у односу на активу на коју се обрачунавају резерве у износу од 1.829 милиона КМ је 4,1%, што је за 0,9% ниже од минималне стопе резерви за категорију ризика "Б" и сматра се ниским нивоом резервисања, имајући у виду ризике пословања.

Однос општих резерви и активе класификоване у "А" категорију је 2%, што је у складу са Законом дефинисаном стопом. Однос посебних резерви и активе класификоване у "Б" до "Е" категорију у 2005. години се смањује и износи 14%, што је испод минималне класификације потраживања у категорију "Ц" и за 1,1% мањи од максималне класификације у категорију "Б".

Активна класификована у категорије "Б" до "Е" је порасла за 71%, а издвојене посебне резерве су порасле за 20%, што указује на неадекватно издвојене резерве. Да су ове резерве пратиле раст активе ("Б" до "Е") од 71% банке су требале издвојити 65 милиона КМ резерви или више за 20 милиона КМ. Резултат тога био би значајан пад стопе профитабилности банкарског сектора, а неке банке би пословале са губитком.

Такође је неопходно напоменути да је Агенција за банкарство Републике Српске до 2004. године издала налог банкама за класификацију по просјечним стопама дефинисаним у Закону и да су банке након повлачења овог налога ишле на најниже законске резерве што се у наредном периоду мора посебно пратити.

Да је остао на снази налог Агенције за банкарство Републике Српске да су банке обавезне да издвоје резерве по просјечним стопама резерви за категорије "Б"- "Е", укупна висина резерви требала је да износи 50,5 милиона КМ из чега произилази да су банке издвојиле мање резерви за 4,6 милиона КМ.

Коефицијенти квалитета активе

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2004	31.12.2005
1.	Доспјели кредити/	53.971	55.062
	Укупни кредити	889.295	1.282.007
	%	6	4
2.	Доспјели кредити/	53.971	55.062
	Рез. за потен. губитке	45.817	55.578
	%	118	99
3.	Доспјели кредити/	53.971	55.062
	Укупни капитал	232.885	311.141
	%	23	18
4.	Класификована актива/	1.205.355	1.663.142
	Укупни капитал	232.885	311.141
	%	518	535
5.	Рез. за потен. губитке/	45.817	55.578
	Укупни кредити	889.295	1.282.007
	%	5	4
6.	Укупна ризична актива	1.192.925	1.664.275
	Укупна актива	1.473.236	1.996.629
	%	81	83

Напомена: Коефицијенти су рађени на бази просјечног стања.

Доспјели кредити у укупним кредитима су мањи, што је позитивно кретање за банкарски сектор уколико су банке реално приказале податке. Међутим, однос доспјелих кредита и резерви за потенцијалне губитке је пао, што значи да су резерве знатно спорје расле. Бржи раст активе од капитала има за резултат погоршање односа класификоване активе и укупног капитала. Резерве за потенцијалне кредитне губитке у односу на укупне кредите су пале, што је последица примјене нижих стопа резервисања по категоријама ризика. Банке у наредном периоду морају квалитетније радити оцјену ризичне активе и издвајање адекватних резерви. Ризична актива према укупној активи расте, што је резултат пада осталих ставки активе које не носе ризик.

3.1.2.4. Трансакције са повезаним лицима

Дио уобичајених активности банака је пословање са повезаним лицима. У условима тржишне економије показало се да је то посебно ризичан сегмент пословања банака. Због тога је Агенција за банкарство Републике Српске донијела Одлуку о минималним стандардима за пословање са лицима повезаним с банком.

Надзорни одбор банке доноси посебне политике за пословање с повезаним лицима, које укључују следећа ограничења:

- да банка може обављати трансакције са повезаним лицима само уз одобрење Надзорног одбора или другог органа са истим овлашћењем
- да се једном физичком лицу може одобрити трансакција највише до 1% основног капитала банке
- свим физичким лицима повезаним са банком укупно највише до 10% износа основног капитала банке
- да кредити дати свим повезаним лицима са банком не смију прећи 40% основног капитала.

Банка је дужна посебно водити евиденцију о:

- субсидијарним и другим капитално повезаним предузећима
- изложености ризику кредитних задужења акционара са преко 5% гласачких права, као и члановима Надзорног одбора, руководним радницима и службеницима банке.

Преглед кредита датих акционарима са више од 5% гласачког права,
члановима Надзорног одбора, руководству и радницима банака

(у 000 КМ)

ОПИС	31.12.2004	Учешће	31.12.2005	Учешће	Индекс
1	2	3	4	5	6=4/2
Кредити дати:					
1. Акционарима са више од 5% бил. потраж.	6.098	68	5.194	72	85
2. Акционарима са више од 5% ванбил. потраж.	826	9	8	0	1
3. Члановима Надзорног одбора	600	7	274	4	46
4. Руководству	1.398	16	1.775	24	127
5. Укупна потраживања од пов. лица (1 до 4)	8.922	100	7.251	100	81
6. Радницима банке	14.606		22.159		152
7. СВЕУКУПНО (5+6)	23.528		29.410		125

Кредити дати повезаним лицима мањи су за 19% у односу на 31.12.2004. године и у оквиру су законских прописа.

Највеће учешће у структури имају кредити дати акционарима банке, који биљеже значајнији пад, док су кредити руководству порасли за 27% у односу на прошлу годину и чине 24% у укупном учешћу.

Кредити дати радницима порасли су за 52%.

3.1.2.5. Пословни простор и остала фиксна актива

У структури активе пословни простор и остала фиксна актива учествују са 6%. У односу на 31.12.2004. године фиксна актива је порасла за 21%, што је резултат отварања нових пословних јединица и набавке нове опреме за рад.

Три банке имају прекорачење улагања у основна средства преко 50% у односу на основни капитал и имају акционе планове за усклађивање са прецизном динамиком. Усклађивање улагања у основна средства све банке морају извршити до 31.12.2006. године.

3.1.2.6. Остала актива

Остала актива у структури укупне активе учествује са 3% и у односу на 31.12.2004. године већа је за 1%. У структури остале активе највеће учешће имају обрачунате камате и накнаде. Остале ставке чине улагање у неконсолидована повезана предузећа (фондови), материјалне вриједности примљене на основу наплате потраживања, пролазни рачуни за девизна плаћања, текућа плаћања раније створених обавеза, активна временска разграничења и остало.

4. ОСЈЕТЉИВОСТ БАНАКА НА ТРЖИШНЕ РИЗИКЕ

У условима све веће глобализације финансијских токова и неопходности одржавања конкурентне способности банака и банкарског сектора у цјелини веома је важно идентификовати, пратити и држати под контролом изложеност банака тржишном ризику.

Тржишни ризици су по карактеру финансијски ризици који за посљедицу могу имати добит или губитак. Ови ризици обухватају:

- ризик каматних стопа
- девизни (курсни) ризик
- ризик цијена ставки активе за трговање и улагања (ризик тржишних цијена).

Осјетљивост банака на тржишни ризик мјери се кроз осјетљивост ставки активе, обавеза, ванбилансних ставки, зарада и капитала на промјене каматних стопа, девизних курсева и кретање тржишних цијена.

С обзиром на карактер и развијеност, те тренутне економске услове привређивања у Босни и Херцеговини (неразвијеност тржишта капитала, неадекватна законска регулатива за реализацију и наплату колатерала, доминантно учешће кредитног пословања у укупном пословању банкарског сектора), највећа пажња се посвећује контроли кредитног ризика, ризику ликвидности и девизном ризику у контроли пословања банкарског сектора. Услед недостатка тржишта за највећи број ставки активе, још увијек нису примјенљиве софистициране тржишне процјене.

Поред тога и постојећа регулаторна подршка није адекватна, тако да је потребно у законским и подзаконским актима детаљније дефинисати ово подручје ризика, а посебно у смислу препознавања, разумијевања, праћења и контроле, те утврђивања додатних капиталних захтјева за његово покриће.

Имајући у виду да је каматна стопа цијена банкарског производа, то промјене каматних стопа могу имати значајан утицај на пословање банака.

Да би се дјелимично амортизовао утицај промјена каматних стопа, банке су у своју пословну и каматну политику увеле категорију промјеливости уговорених камата која даје могућност континуираног усаглашавања са кретањем тржишних каматних стопа. На овај начин банке су заштићене само од пораста каматних стопа, док су у случајевима пада изложене ризику.

Такође морамо напоменути да се код нас не примјењује ефективна каматна стопа, тако да је тешко пратити и правилно процјењивати ризик промјене каматних стопа.

У постојећим монетарним условима у којима је паритет домаће валуте КМ везан фиксним курсом за EUR-о, девизни ризик је релативно низак, јер се од укупног износа нето девизне активе са 31.12.2005. године на активу у EUR-у односи 94%, а сличан је однос код девизних обавеза и ванбиланса.

Такође није дефинисан ризик банке код индексираних кредита уколико би дошло до укидања "currency board" и односа КМ према EUR-у и који би то утицај био на пораст таквих кредита који имају дугорочни карактер, а сав ризик промјене курса пребачен је на корисника кредита.

Износ ставки активе за трговање у досадашњем банкарском пословању не представља значајнију ставку, те се утицај ризика тржишних цијена може мјерити само код појединих банака, а не на нивоу банкарског сектора. И ови послови ће се развијати у наредном периоду, те је неопходно урадити подзаконска акта и праћење ових послова и њихов утицај на квалитет банкарског сектора.

Коефицијенти осјетљивости банака на тржишне ризике

(000 КМ)

О П И С / БАНКА		31.12.2004	31.12.2005
1.	Приходи од камата/ Просјечна каматна актива	92.001 1.114.430	128.213 1.708.647
	%	8,26	7,50
2.	Приходи од камата на кредите/ Просјечни кредити, пот. по посл. лизинга	84.713 877.414	118.877 1.265.513
	%	9,65	9,39
3.	Просјечни дугорочни кредити/ Просјечна актива	592.383 1.448.405	904.627 1.996.629
	%	40,90	45,31
4.	Просјечни девизни кредити и кредити покривени дев. клаузулом Просјечна актива	553.814 1.448.405	725.696 1.996.629
	%	38,24	36,35
5.	Просјечна девизна актива Просјечна актива	738.069 1.448.405	941.040 1.996.629
	%	50,96	47,13
6.	Просјечна девизна актива без EUR-а Просјечна актива	37.603 1.448.405	45.453 1.996.629
	%	2,60	2,28
7.	Расходи по каматама Просјечна каматносна пасива	30.935 1.183.715	45.593 1.648.845
	%	2,61	2,77
8.	Расходи по каматама на депозите Просјечни депозити	28.619 1.107.664	42.661 1.543.583
	%	2,58	2,76
9.	Просјечна девизна пасива Просјечне обавезе	725.034 1.257.176	937.882 1.749.184
	%	57,67	53,62
10.	Просјечна девизна пасива без EUR-а Просјечне обавезе	36.520 1.257.176	42.145 1.749.184
	%	2,90	2,41
11.	Просјечни краткорочни депозити Просјечна актива	764.320 1.448.405	961.746 1.996.629
	%	52,77	48,17
12.	Просјечни краткорочни депозити Просјечни кредити, пот. по посл. лизинга	764.320 877.414	961.746 1.265.513
	%	87,11	76,00

Напријед наведени коефицијенти су неки од параметара сагледавања осјетљивости банкарског сектора на тржишне ризике.

Просјечна активна каматна стопа рачуната као однос прихода од камата и просјечне каматносноне активе са 31.12.2005. године је 7,50% и има тенденцију пада у односу на крај претходне године.

Просјечна каматна стопа на кредите (која се рачуна стављањем у однос прихода од камата и укупних кредита) је 9,39% и незнатно је мања у односу на 31.12.2004. године, што значи да је дошло до пада активних каматних стопа на осталим каматноним ставкама активе (пласмани новчаних средстава, пласмани другим банкама и др.).

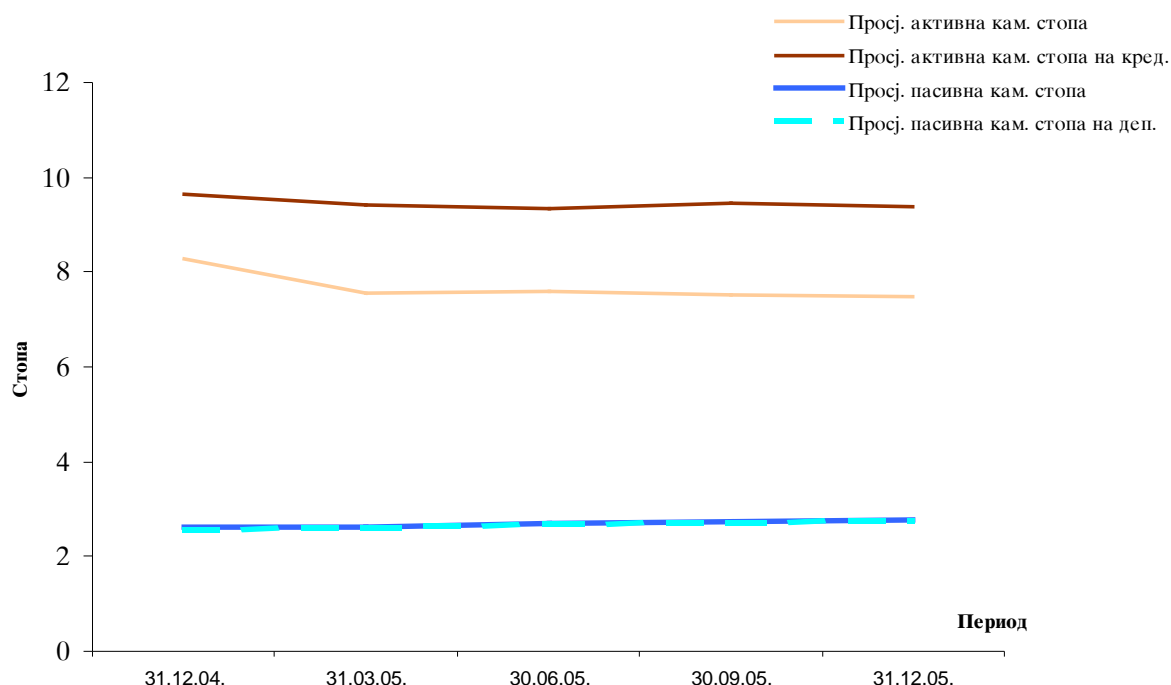
Однос просјечних дугорочних кредита и просјечне aktive је 45% и биљежи раст у односу на 2004. годину, али ако узмемо у обзир чињеницу да већи дио ових кредита има клаузулу о промјењивости каматних стопа и девизну клаузулу, тада не постоји значајнији ризик који би дјеловао на смањење прихода ове категорије пласмана.

Просјечна девизна активна чини 47% укупне просјечне active. Међутим, ако искључимо девизну активу у EUR-у тада је однос 2,2% од просјечне active.

Просјечна пасивна каматна стопа са 31.12.2005. године, рачуната као однос расхода по каматама и просјечне каматноне пасиве, је 2,77%, колико износи и просјечна камата на депозите.

Просјечна девизна пасива чини 53,6% просјечних обавеза, а ако искључимо пасиву у EUR-у добијемо 2,4%, што значи да је основна страна валута банкарског сектора Републике Српске EUR-о и као паритетна валута за КМ не носи ризик промјене девизног курса.

У следећем графичком приказу дато је кретање просјечних активних и пасивних каматних стопа.

Ако ставимо у однос просјечну активну каматну стопу (однос прихода од камата и каматноне active 7,50%) и просјечну пасивну каматну стопу (однос расхода по каматама и каматноне пасиве 2,75%), добијемо просјечну каматну маржу од 4,75%.

Из односа просјечне активне каматне стопе (однос прихода од камате на кредите и кредита 9,39%) и просјечне пасивне каматне стопе (однос расхода по каматама на депозите и укупних депозита 2,76%), произилази каматна маржа од 6,63%.

Високе каматне марже указују на велик маневарски простор који су банке оставиле за снижавање активних, а пораст пасивних каматних стопа усљед јачања конкуренције на банкарском тржишту.

5. БИЛАНС УСПЈЕХА

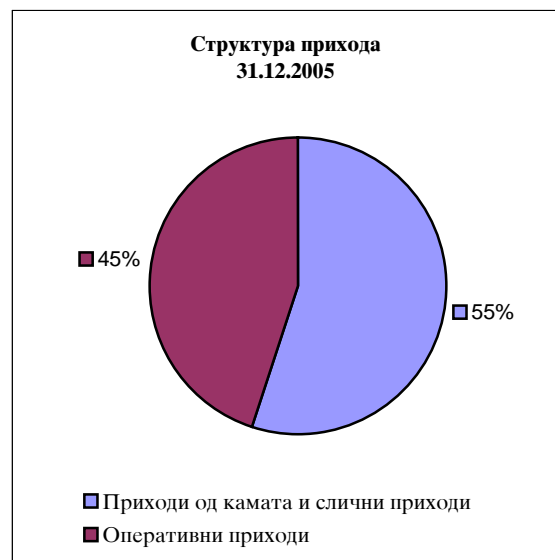
Укупан приход банкарског сектора је 232,8 милиона КМ са стопом раста од 16%.

Структура биланса успјеха је слиједећа:

Биланс успјеха

(у 000 КМ)

ОПИС ПЕРИОД	31.12.2004		31.12.2005		Индекс
	Укупно	Учешће	Укупно	Учешће	
1	2	3	4	5	6
1. ПРИХОДИ ПО КАМАТАМА И СЛ. ПРИХОДИ					
а) Приходи од камата и слични приходи	92.001	46	128.213	55	139
б) Оперативни приходи	108.931	54	104.663	45	96
2. УКУПНИ ПРИХОДИ (1.а+1.б)	200.932	100	232.876	100	116
3. РАСХОДИ					
а) Расходи по каматама и слични расходи	30.935	16	45.593	21	147
б) Пословни и директни расходи	65.331	34	56.842	26	87
в) Оперативни расходи	95.096	50	118.511	54	125
4. УКУПНИ РАСХОДИ (3.а+3.б+3.в)	191.362	100	220.946	101	115
УКУПНО: ПРИХОДИ-РАСХОДИ (2.-4.)	9.570		11.930		
ДОБИТ ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	10.405		19.674		189
ГУБИТАК	835		7.744		927
ПОРЕЗИ	124		464		374
НЕТО ДОБИТ	9.446		11.466		121

Структуру прихода чине приходи од камата 55%, чији је раст 39% и оперативни приходи 45% који су мањи за 4%. Приходи од камата повећали су своје учешће у укупним приходима за 9 индексних поена, а за толико су смањени оперативни приходи.

Основни приходи су приходи од камата, што је резултат повећања кредитне активности банака и посебно у сектору привреде.

Укупни расходи износе 221 милион КМ и повећали су се за 15%. Структура расхода је значајно промијењена и чине је расходи по каматама 21% са стопом раста од 47%, што је резултат раста депозита и повећања камате на депозитна средства, посебно на дугорочне депозите.

Директни расходи су пали за 13% у односу на прошлу годину, а оперативни расходи биљеже раст од 25%.

Оперативни расходи су већи од оперативних прихода, тако да се дио ових расхода финансира из прихода од камата.

Остварена добит прије опорезивања је 20 милиона КМ и већа је за 89%. С обзиром да достављени подаци банкама нису у потпуности ревидирани подаци, као и спорији раст издвојених резерви за кредитне губитке од раста кредита, доводе у сумњу реалност овако исказаног резултата.

Нето добит је 11,5 милиона КМ и већа је за 21% у односу на 2004. годину.

Са 31.12.2005. године осам банака је остварило позитиван финансијски резултат, а једна банка је пословала са губитком који износи 7,8 милиона КМ.

Ниво остварене добити указује на побољшање профитабилности банкарског сектора Републике Српске. Међутим, морамо имати у виду укупан износ губитака са 31.12.2005. године од 15.573 хиљада КМ, којег чине непокривени губитак из ранијих година у укупном износу 7.829 хиљада КМ, а односи се на двије банке и текући губитак у износу од 7.744 хиљада КМ и потребу повећања резерви за кредитне и друге губитке које су спорије расле од укупне ризичне активе.

Да су банке издвојиле просјечне резерве за потенцијалне губитке у укупном износу од 50,5 милиона КМ, уз услов да је класификација реално исказана, реалан пословни резултат банкарског сектора износио би 7,3 милиона КМ.

Међутим, треба напоменути да, поред резерви за потенцијалне губитке које су банке обавезне да издвајају, Комисија за хартије од вриједности тражи да се издваја и до 10% основног капитала према Закону о предузећима. Законске резерве које су банке издвојиле износе 12,8 милиона КМ и када бисмо укључили и ове резерве, онда је ниво укупних резерви (88,7 милиона КМ) у односу на ризичну актву 4,8%.

Коефицијенти профитабилности

(у 000 КМ)

ОПИС ПЕРИОД		31.12.2004	31.12.2005
1.	Добит/ Просјечна нето актива	9.446 1.424.330	11.466 1.938.016
	%	0,66	0,59
2.	Добит/ Просјечни укупни капитал	9.446 182.542	11.466 233.969
	%	5,17	4,90
3.	Добит/ Просјечни акционарски капитал	9.446 215.051	11.466 221.230
	%	4,39	5,18
4.	Нето приход од камата/ Просјечна нето актива	61.066 1.424.330	82.620 1.938.016
	%	4	4
5.	Приход од накнада/ Просјечна нето актива	68.193 1.424.330	75.367 1.938.016
	%	5	4
6.	Укупни приход/ Просјечна нето актива	169.997 1.424.330	187.283 1.938.016
	%	12	10
7.	Пословни и директ. расходи/ Просјечна нето актива	65.331 1.424.330	56.842 1.938.016
	%	5	3
8.	Оперативни расходи/ Просјечна нето актива	95.096 1.424.330	118.511 1.938.016
	%	7	6
9.	Некаматносни расходи/ Просјечна нето актива	160.427 1.424.330	175.353 1.938.016
	%	11	9

Коефицијент поврат на просјечну активу биљежи пад и испод је нивоа уобичајеног просјека од 1%, што значи да је раст зарада није пратио повећање обима пословања банака. Поврат на просјечни укупни капитал је такође мањи у односу на крај прошле године, однос нето прихода од камате у односу на просјечну активу је на истом нивоу. Приходи од накнада мјерени у односу на просјечну активу су смањени. Укупни приходи су нешто спорије расли од активе.

Сви коефицијенти расхода имају пад у односу на просјечну активу, тако да се може закључити да је дошло до извјесне рационализације пословања.

Због напријед наведених претпоставки за добит банкарског сектора све параметре профитабилности рађене на основу овог податка треба узети са резервом.

6. СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

Законом о спречавању прања новца прописано је да послове који се односе на спречавање, истраживање и откривање операција прања новца и финансирања терористичких активности обавља Агенција за истраге и заштиту БиХ - Финансијско обавјештајно одјељење (у даљем тексту: ФОО), а да надзор над провођењем Закона у банкама врши Агенција.

У оквиру супервизије Агенција надзире усклађеност банака са минималним стандардима спречавања прања новца и финансирања тероризма.

Све банке су донијеле свеобухватне Програме, политике и процедуре за спречавање прања новца и финансирања тероризма и исти се у већем дијелу проводе. Усклађеност пословања банака и нижих организационих дијелова са прописима који регулишу спречавање прања новца и финансирања тероризма је редовно предмет процјене од стране интерне ревизије банака, а контролама је утврђено да извјештаји интерних ревизора још увијек нису на адекватан начин обухватили процјену провођења Програма, политика и процедура самих банака. Контролом је такође утврђено да банке у највећем дијелу обавјештавају надлежне органе о трансакцијама за које је прописано извјештавање (у првој половини 2005. године биле су присутне још мање неусклађености код дијела банака у прањењу трансакција које обављају физичка лица јер није била обезбијеђена адекватна софтверска подршка). Како би што ефикасније елиминисале ризике у пословању који су посљедица прања новца и финансирања тероризма банке поред именована овлаштених лица и њихових замјеника, све више организују и посебна одјељења чији је једини задатак да ускладе рад банке са минималним стандардима активности на спречавању прања новца и финансирања тероризма. Банке које нису на адекватан начин успоставиле посебне регистре профила комитената су у процесу израде регистара, што за посљедицу има још увијек недовољну активност банака код досљедне примјене принципа "упознај свог комитента". У овој години обученост и ефикасност овлаштених лица за спречавање прања новца и финансирања тероризма је значајно побољшана.

Банке су такође у трећем кварталу ове године отпочеле са формирањем централних регистара комитената и њихових рачуна за које су готовинске трансакције изузете од обавјештавања, а у циљу поједностављења начина извјештавања, те осигурања квалитетнијих и релевантнијих информација за ФОО.

Преглед пријављених сумњивих трансакција

О П И С	(у 000 КМ)	
	2004.	2005.
Број пријављених трансакција	989	54
Вриједност пријављених трансакција	141.485	5.950

Извјештавање Агенције о сумњивим трансакцијама прописано је Законом о банкама Републике Српске и било је на задовољавајућем нивоу. Банке су Агенцији, Министарству финансија РС - Одјељење за спречавање прања новца и ФОО-у које је од 28.12.2004. године надлежно за примање извјештаја, пријавиле у 2004. години 989 сумњивих трансакција у укупној вриједности од 141.485 хиљада КМ, а у 2005. години 54 сумњиве трансакције у укупној вриједности од 5.950 хиљада КМ (извјештаје је доставило 9 банака чије је сједиште у Републици Српској и 21 пословна јединица банака чије је сједиште у Федерацији БиХ а које послују на подручју РС и које имају дозволу за обављање платног промета). До овако великог смањења броја сумњивих трансакција дошло је због значајног смањења отварања трансакционих рачуна од стране тзв. "фиктивних фирми", на шта је прије свега утицала адекватна примјена Програма, политика и процедура банака за спречавање прања новца и финансирања тероризма. Такође је врло важно истаћи и да је ФОО на основу благовремених пријава банака, које су исте извршиле на основу адекватног мониторинга трансакција, покренуло велики број кривичних истрага против правних и физичких лица.

На основу сагледаног стања и на основу праћења трендова може се констатовати да не постоје разлози за супервизорску забринутост за банкарски систем у Републици Српској када је у питању изложеност банкарског сектора ризицима који су посљедица прања новца и финансирања тероризма, али је свакако потребан континуиран надзор ради одржавања и даљег унапређења достигнутог нивоа усклађености.

7. УНУТРАШЊИ ПЛАТНИ ПРОМЕТ

У платни промет Републике Српске укључено је свих 9 комерцијалних банака и 26 организационих дијелова из Федерације Босне и Херцеговине од којих 21 јединица има дозволу за обављање платног промета.

До 31.12.2005. године отворено је 137.623 трансакциона рачуна, што је за 27% више у односу на 31.12.2004. године.

Извршени број и износ трансакција види се из следеће табеле:

Датум	Унутарбанкарске платне трансакције (задужење рачуна)		Међубанкарске платне трансакције (задужење рачуна)	
	Број трансакција	Износ трансакција (000КМ)	Број трансакција	Износ трансакција (000КМ)
31.01.2005	612.284	1.272.728	517.026	563.710
28.02.2005	744.212	1.296.756	680.185	609.108
31.03.2005	877.001	1.640.199	839.583	832.839
30.04.2005	827.816	1.639.951	735.426	1.001.986
31.05.2005	838.175	1.651.432	783.759	859.213
30.06.2005	855.762	1.744.744	787.979	902.269
31.07.2005	869.048	1.748.149	809.781	924.791
31.08.2005	915.906	1.849.188	819.127	967.232
30.09.2005	936.425	1.974.833	781.906	916.098
31.10.2005	939.100	1.736.439	752.649	931.414
30.11.2005	949.087	1.829.178	754.218	943.142
31.12.2005	1.125.681	2.485.932	908.286	1.244.915
УКУПНО:	10.490.497	20.869.529	9.169.925	10.696.717

Укупно обављене унутарбанкарске трансакције износе 10,4 милиона, чија је вриједност 20,9 милијарди КМ, док је међубанкарских трансакција обављено 9,2 милиона, чија је вриједност 10,7 милијарди КМ.

Датум	Унутарбанкарске платне трансакције (задужење рачуна)		Међубанкарске платне трансакције (задужење рачуна)	
	Број трансакција	Износ трансакција (000КМ)	Број трансакција	Износ трансакција (000КМ)
2004.	8.269.199	18.376.078	8.379.119	8.026.638
2005.	10.490.497	20.869.529	9.169.925	10.696.717
Индекс	127	114	109	13

Број унутарбанкарских трансакција у 2005. години већи је за 27% у односу на 2004. годину, док је вриједност тих трансакција већа за 14%.

Ако анализирамо међубанкарске трансакције, оне су веће за 9%, а њихова вриједности је већа за 33%.

8. ЗАКЉУЧАК

Анализирајући детаљно наведене показатеље банака за 2005. годину може се констатовати позитивно кретање свих параметара који дефинишу квалитет банкарског сектора, али има и неколико параметара који у наредном периоду могу дати негативне посљедице уколико се банке не ускладе са законским прописима.

Позитивне карактеристике су:

- укупна актива је повећана за 38% од чега је билансна актива већа за 42%;
- новчана средства су расла за 48%, кредити су порасли за 46% (кредити су брже расли у односу на билансну активу);
- уочава се значајан пораст девизних новчаних средстава од 37%;
- депозити су повећани за 46%, а учешће депозита становништва је 29% чија је стопа раста 48%;
- кредити привреди порасли су за 31%;
- ликвидност банака је на задовољавајућем нивоу;
- акционарски капитал је порастао за 25%, а нето капитал за 31%;
- банке су издвојиле резерве по стопама које су у оквиру прописаних уз услов да су реално класификовале активу;
- профитабилност банака је значајније поправљена (ако је класификација ризичне активе реална);
- седам банака у Републици Српској је осигурало депозите, а двије банке су у фази припреме за осигурање.

Да би банке у наредном периоду имале квалитетније показатеље пословања, неопходно је да интензивно раде на слиједећем:

- да се повећа капитал неких банака, јер имају ниску стопу адекватности капитала,
- да капитал прати раст активе,
- квалитет активе реалније исказивати и издвајати адекватне резерве за потенцијалне губитке,
- дугорочни кредити имају већу стопу раста од краткорочних кредита и у наредном периоду морају обезбиједити бржи раст дугорочних извора;
- квалитетније пратити кредитирање становништва, с обзиром на раст доспјелих кредита, као и висину задужености становништва,
- даље усавршавати унутрашњи платни промет у циљу брже размјене података и израде детаљних процедура за праћење финансијских трансакција које могу имати карактер прања новца;
- јачати интерну контролу и интерну ревизију банака;
- радити на смањењу расхода и фиксне активе, што би имало одраза и на повећање профитабилности;
- да се размјеном информација о лошим дужницима, односно извјештавањем Агенције за банкарство Републике Српске о несолидним комитентима који се сматрају специјалним кредитним ризиком банака омогући формирање посебне базе података;
- кадровско јачање и стручно оспособљавање за успостављање квалитетнијих односа са клијентима, посебно малим и средњим предузећима, што укључује нове видове услуга, уобичајених у свијету, односно снажнији развој операција финансијског менаџмента;
- хардверско и софтверско јачање информационе подршке;
- усавршавање кадрова, посебно за рад са малим и средњим предузећима и становништвом.

За даља позитивна кретања у банкарском сектору, поред банака, значајну улогу има окружење и то прије свега привредни амбијент, судство, законодавство и било би доста битно да се у што краћем року заврше започете трансформације и активности и то:

- да се убрза рјешавање судских поступака, доношење пресуда и наплата хипотеке у систему правосуђа;
- да се даље развија Централни регистар, како правних лица, тако и грађана и да се има квалитетна база података за оцјену кредитне способности клијената;
- да се успостави квалитетна база ревидираних финансијских извјештаја правних лица;
- даље унапређење законског и институционалног оквира за квалитетнију финансијску дисциплину а тиме и спречавање прања новца;
- да Регистар рачуна код Централне банке БиХ омогући једноставнији начин евидентирања, провођења и наплате средстава са блокираних рачуна клијената банака;
- да се организују семинари и израде упутства за примјену Међународних рачуноводствених стандарда, посебно прилагођених употреби у банкарском сектору због специфичности у пословању;
- да се усклади Закон о банкама Републике Српске и Закон о предузећима у дијелу који се односи на банке;
- да се успостави регистар успостављених хипотека на некретнинама.

Такође је неопходно напоменути да Агенција за банкарство Републике Српске треба да:

- даље развија и унапређује супервизију и контролу рада банака,
- да стручно усавршава своје кадрове,
- да се прате међународни стандарди у систему банкарства и да се уграђују у наше прописе,
- да предложи Министарству финансија Републике Српске доношење новог Закона о банкама Републике Српске, с обзиром на нове активности банака које нису дефинисане постојећим Законом о банкама Републике Српске, као и усклађивање дефинисаних законских ограничења која би требало промијенити и ускладити са Базелским принципима и међународним стандардима пословања цијенећи тржиште Републике Српске и Босне и Херцеговине (консолидована супервизија, инвестиционо банкарство);
- да формира регистар кредита, ради лакше оцјене кредитног портфолиа и адекватности издвојених резерви.

9. ПРИЛОЗИ

Прилог број 1. Основни подаци о банкама у Српској

Прилог број 2. Биланс стања

Прилог број 3. Преглед кретања капитала

Прилог број 4. Биланс успјеха

Прилог број 5. Кадрови

Прилог број 1.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О БАНКАМА

Р/ Б	БАНКА	СЈЕДИШТЕ	АДРЕСА	ДИРЕКТОР	ТЕЛЕФОН	ТЕЛЕФАКС	31.12.2005 (у 000КМ)		БРОЈ ЗАПО- СЛЕНИХ
							Актива	Капитал	
1.	Нова бањалучка банка а.д.	Бања Лука	М.Бурсаћ 7	Alexander Zsolani	051/243-200	212-830	304.761	16.192	542
2.	Нуро Alpe Adria Bank a.d.	Бања Лука	И.Ф.Јукића 9	Kurt Makula	051/336-500	336-518	908.377	88.380	379
3.	Развојна банка Југ. Европе а.д.	Бања Лука	Краља Петра I 85-А	Новак Кондић	051/242-101	242-192	378.370	26.726	436
4.	LNB banka a.d.	Бања Лука	Његошева 1	Радован Бајић	051/221-600	221-623	157.672	27.356	82
5.	Нова банка а.д.	Бијељина	Светог Саве 46	Милорад Анџић	055/209-094	201-410	254.804	40.079	329
6.	Бобар банка а.д.	Бијељина	Филипа Вишњића 211	Драган Радумило	055/207-759	201-862	44.961	16.893	129
7.	Zerter banka a.d.	Бања Лука	Јеврејска бб/II спрат	Ранко Лабовић	051/241-100	215-771	206.867	22.375	182
8.	Balkan Investment Bank a.d.	Бања Лука	Бана Милосављевића 8	Edvinas Navickas	051/245-111	245-145	81.706	18.964	116
9.	Pavlović International Bank a.d.	Слобомир, Бијељина	Слобомир	Нада Павловић	055/232-300	232-301	79.466	22.059	182
	УКУПНО						2.416.984	279.024	2.377

БИЛАНС СТАЊА

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.04	Уче- шће	31.12.05	Уче- шће	ИНДЕКС
1. Новчана средства и рачуни деп. код депозитних инст. (1.а.+1.б.)	460.873	27	680.472	28	148
1.а. Готов новац и некаматносни рачуни депозита	90.534	5	121.726	5	134
1.б. Каматносни рачуни депозита	370.339	22	558.746	23	151
2. Вриједносни папири за трговање	6.032	0	8.740	0	145
3. Пласмани другим банкама	28.581	2	19.608	1	69
4. Кредити, потраж. по пословима лиз. и досп. потраж.(4.а.+4.б.+4.в.)	1.032.760	60	1.508.642	62	146
4.а. Кредити	992.561	58	1.452.136	60	146
4.б. Потраживања по пословима лизинга	0	0	0	0	0
4.в. Досп. потраж. по кредитима и пословима лизинга	40.199	2	56.506	2	141
5. Вриједносни папири који се држе до доспијећа	21	0	30	0	143
6. Пословни простор и остала фиксна актива	112.285	7	135.600	6	121
7. Остале некретнине	2	0	108	0	5.400
8. Инвестиције у неконсолидована повезана предузећа	8.158	1	6.551	0	80
9.б Остала актива	54.903	3	57.233	3	104
УКУПНО (1 до 9)	1.703.615	100	2.416.984	100,00	142
10. МИНУС: Резерве за потенцијалне губитке	52.203		68.988		132
11. УКУПНА АКТИВА: (1. до 9.-10.)	1.651.412		2.347.996		142
11.1. Укупно ванбиланс					
1. активни ванбиланс	173.600		220.588		127
2. класификована актива-губитак Е	138.731		151.811		109
3. комисиони послови (агентски)	52.400		53.832		103
УКУПНО АКТИВА (11.+11.1)	2.016.143		2.774.227		138
12. Депозити (12.а.+12.б.)	1.309.868	79	1.910.815	81	146
12.а. Каматносни депозити	1.203.339	73	1.756.428	75	146
12.б. Некаматносни депозити	106.529	6	154.387	6	145
13. Узете позајмице - доспјеле обавезе (13.а.+13.б.)	0	0	0	0	0
13.а Стање доспјелих, а неисплаћених обавеза	0	0	0	0	0
13.б. Стање неизмирених-позваних за плаћање ванбилансних обавеза	0	0	0	0	0
14. Узете позајмице од других банака	0	0	0	0	0
15. Обавезе према Влади	0	0	0	0	0
16. Обавезе по узетим кредитима и осталим позајмицама (16.а.+16.б.)	94.053	6	108.811	5	116
16.а. са преосталим роком доспијећа до једне године	9.055	1	21.753	1	240
16.б. са преосталим роком доспијећа преко једне године	84.998	5	87.058	4	102
17. Субординирани дугови и субординиране обвезнице	1.769	0	6.547	0	370
18. Резерве на ванбиланс (18.б.+18.в.)	8.477	1	11.631	1	137
18.г. Остале обавезе	40.735	2	31.168	1	77
19. УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ (12 до 18):	1.454.902	88	2.068.972	88	142
20. Трајне приоритетне акције	6.865		2.000		29
21. Обичне акције	188.703		242.719		129
22. Емисиона ажиа (22.а. +22.б.)	0		1.500		0
22.а. на трајне приоритетне акције	0		0		0
22.б. на обичне акције	0		1.500		0
23. Нерасподијелена добит	13.426		22.147		165
24. Резерве капитала	21.587		26.231		122
25. Остали капитал	-34.071		-15.573		46
26. УКУПАН КАПИТАЛ: (20. до 25.)	196.510	12	279.024	12	142
27. УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ: (19. + 26.)	1.651.412	100	2.347.996	100	142
28.1. Укупно ванбиланс					
1. активни ванбиланс	173.600		220.588		127
2. класификована актива-губитак Е	138.731		151.811		109
3. комисиони послови (агентски)	52.400		53.832		103
УКУПНО ПАСИВА (27.+28.1)	2.016.143		2.774.227		138

ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА КАПИТАЛА

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2004	31.12.2005	ИНДЕКС 2005/2004
1.ОСНОВНИ КАПИТАЛ БАНКЕ			
1.1. Акцион. капитал из основа номин. износа обичних и трајних приоритетних некумулат.акција издатих по основу новчаних уплата у акцион.капитал	192.393	241.545	126
1.2. Акцион. капитал из основа номин. износа обичних и трајних приоритетних некумулат. акција издатих по осн.уложених ствари и права у акцион.капитал	3.174	3.174	100
1.3. Износ емисионих ажиа остварених при уплати акција	0	1.500	0
1.4. Опште законске резерве (резерве прописане законом)	8.505	12.809	151
1.5. Остале резерве које се не односе на процјену квалитета активе	13.082	13.422	103
1.6. Задржана Ђ нераспоређена добит из претходних година	3.130	2.027	65
УКУПНО (од 1.1 до 1.6)	220.284	274.477	125
1.7. Непокривени губици пренешени из претходних година	33.236	7.829	24
1.8. Губитак из текуће године	835	7.744	927
1.9. Књиговодствена вриједност властитих (резервских) акција у посједу банке	0	0	0
1.10. Износ нематеријалне имовине: патенти, лиценце, концесије, улагања у: истраживање тржишта, трговачко име, трговачки знак те гоодњилл и сл.	7.822	10.378	133
УКУПНО (од 1.7 до 1.10)	41.893	25.951	62
1.ИЗНОС ОСНОВНОГ КАПИТАЛА:	178.391	248.526	139
2.ДОПУНСКИ КАПИТАЛ БАНКЕ			
2.1. Акцион. капитал из основа номиналног износа трајних приоритетних кумулативних акција издатих по основу новчаних уплата у акционарски капитал	0	0	0
2.2. Акцион. капитал из основа номиналног износа трајних приоритетних кумулат. акција издатих по основу уложених ствари и права у акцион.капитал	0	0	0
2.3. Износ општинских резерви за покриће кредитних губитака за активу банке процијењену као категорија А - Добра актива	22.429	29.993	134
2.4. Износ обрачунате добити у текућој години ревидиране и потврђене од стране екстерног ревизора	10.296	15.348	149
2.5. Износ добити за коју је АБРС издала рјешење о привременој обустави расподеле	0	0	0
2.6. Износ субординисаних дугова највише 50% износа Основног капитала	1.769	6.547	370
2.7. Износ хибридних односно конвертибилних ставки-инструмената капитала највише 50% износа Основног капитала	0	0	0
2.8. Износ ставки-обавеза трајног карактера без обавезе за враћање	20.000	10.727	54
2.ИЗНОС ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА:	54.494	62.615	115
3.ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ			
3.1. Дио уложеног акционарског капитала који по оцјени АБРС представља разлику реално примљене и укњижене прецијењене вриједности	0	0	0
3.2. Улози (инвестиције) банке у капитал других правних лица који прелазе 5% висине Основног капитала банке	3.084	0	0
3.3. Потраж. од акционара који посједују значајно глас. право у банци одобрена од банке супротно одредбама Закона, прописа АБРС и посл.политике банке;	0	0	0
3.4. Велика излагања банке кредитном ризику према акционарима са значајним гласачким правом у банци извршена без претходне сагласности АБРС	0	0	0
3.ИЗНОС ОДБИТНИХ СТАВКИ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ:	3.084	0	0
4. ОБРАЧУН ИЗНОСА КАПИТАЛА БАНКЕ			
1.ИЗНОС ОСНОВНОГ КАПИТАЛА БАНКЕ	178.391	248.526	139
2.ИЗНОС ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА БАНКЕ	54.494	62.615	115
3.ИЗНОС ОДБИТНИХ СТАВКИ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ	3.084	0	0
4.ИЗНОС НЕТО-КАПИТАЛА БАНКЕ (1. + 2. - 3.)	229.801	311.141	135
Б. РИЗИК ПОНДЕРИСАНЕ АКТИВЕ И КРЕДИТНИХ ЕКВИВАЛЕНАТА	1.192.925	1.664.275	140
Ц. СТОПА НЕТО - КАПИТАЛА	19,3	18,7	97

БИЛАНС УСПЈЕХА

(у 000 КМ)

ОПИС ПЕРИОД	31.12.2004	Учешће	31.12.2005	Учешће	ИНДЕКС
1. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО КАМАТАМА					
а) Приходи од камата и слични приходи					
1) Каматоносни рачуни депозита код депозитних институција	5.922	7	6.633	5	112
2) Пласмани другим банкама	1.009	1	1.844	1	183
3) Кредити и послови лизинга	84.713	69	118.877	93	140
4) Вриједносни папири који се држе до доспијећа	0	0	2	0	0
5) Власнички вриједносни папири	0	0	0	0	0
6) Потраживања по плаћеним ванбилансним обавезама	262	0	184	0	70
7) Остали приходи од камата и слични приходи	95	23	673	1	708
8) УКУПНИ ПРИХОДИ ОД КАМАТА И СЛИЧНИ ПРИХОДИ (1 до 7)	92.001	100	128.213	100	139
б) Расходи по каматама и слични расходи					
1) Депозити	28.619	86	42.661	94	149
2) Узете позајмице од других банака	1.018	3	580	1	57
3) Узете позајмице-доспјеле обавезе	0	0	0	0	0
4) Обавезе по узетим кредитима и осталим позајмицама	1.255	4	2.297	5	183
5) Субординисани дугови и субординисане обвезнице	0	0	40	0	0
6) Остали расходи по каматама и слични расходи	43	7	14	0	33
7) УКУПНИ РАСХОДИ ПО КАМАТАМА И СЛИЧНИ РАСХОДИ (1 до 6)	30.935	100	45.593	100	147
в) НЕТО КАМАТА И СЛИЧНИ ПРИХОДИ	61.066		82.620		135
2. ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ					
1) Приходи из пословања са девизама	13.173	12	15.170	14	115
2) Накнаде по кредитима	13.159	11	13.634	13	104
3) Накнаде по ванбилансним пословима	5.696	6	6.838	7	120
4) Накнаде за извршене услуге	34.165	34	38.066	36	111
5) Приход из послова трговања	2.000	2	1.659	2	83
6) Остали оперативни приходи	40.738	35	29.296	28	72
7) УКУПНИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ (1 до 6)	108.931	100	104.663	100	96
3. НЕКАМАТОНОСНИ РАСХОДИ					
а) Пословни и директни расходи					
1) Трош. резерви за општи кред. ризик и пот. кред. и др. губитке	58.936	86	49.563	87	84
2) Остали пословни и директни трошкови	6.395	14	7.279	13	114
3) УКУПНИ ПОСЛОВНИ И ДИРЕКТНИ РАСХОДИ (1)+2)	65.331	100	56.842	100	87
б) Оперативни расходи					
1) Трошкови плата и доприноса	38.656	42	47.856	41	124
2) Трошкови пословног простора, остале фиксне активе и режија	39.501	41	45.246	38	115
3) Остали оперативни трошкови	16.939	17	25.409	21	150
4) УКУПНИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ (1 до 3)	95.096	100	118.511	100	125
в) УКУПНИ РАСХОДИ а)3)+б)4)	160.427		175.353		109
4. ДОБИТ ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1в. + 2е. - 3в.)	10.405		19.674		189
5. ГУБИТАК (1в. + 2е. - 3в.)	835		7.744		927
6. ПОРЕЗИ	124		464		374
7. НЕТО-ДОБИТ (4. - 5 - 6.)	9.446		11.466		121

Прилог број 5.

КАДРОВИ

Р/б	БАНКЕ	КВАЛИФИКАЦИЈА ЗАПОСЛЕНИХ									Учешће
		НС	КВ	ВКВ	ССС	ВШС	ВСС	МР	ДР	Укупно	
1.	Нова бањалучка банка а.д.	7	16	6	304	64	140	5	0	542	23
2.	Нуро Адре-Adria Bank а.д.	10	0	1	235	15	117	1	0	379	16
3.	Развојна банка Југ. Европе	2	7	7	218	66	131	4	1	436	18
4.	Бобар банка а.д.	0	11	0	72	15	30	1	0	129	5
5.	ЛНВ банка а.д.	1	1	1	36	7	36	0	0	82	3
6.	Zepster banka а.д.	1	3	1	85	24	68	0	0	182	8
7.	Balkan Investment Bank а.д.	4	1	0	60	9	42	0	0	116	5
8.	Pavlović International Bank а.д.	7	0	1	109	11	52	2	0	182	8
9.	Нова банка а.д.	0	0	0	115	64	148	2	0	329	14
УКУПНО		32	39	17	1.234	275	764	15	1	2.377	100
%		1	2	1	52	11	32	1	0	100	